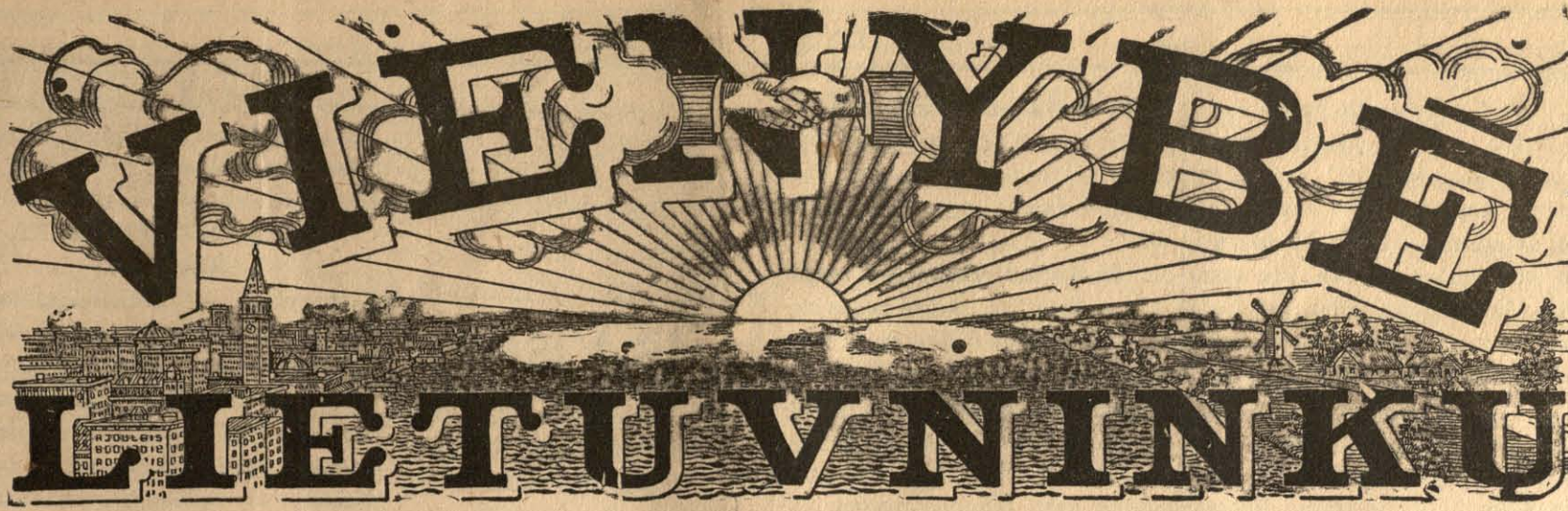

VIENYBE LIETUVNINKŲ
IRIENA KAS SEREDA!
 Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
 Suvienyose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apparsinimų kainų klauskite laišku:
J. J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE LIETUVNINKŲ
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries .. \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 15

Brooklyn, N. Y., Balandži (April) 12 d., 1916 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXX

VOKIEČIAI ŽADA LIETUVAI LIUOSYBE

Vokietijos Kancleris sako, kad vokiečiai kariauja ne kad pavergti ką nors, bet kad išliuosuoti įvairias tautas. Lenkijai, Lietuvai etc. žada liuosybę.

Rusai apgulė Trapezundą ir pirmuosius jo fortus jau paėmė.

Mesopotamijoje anglai spaudžia turkus.

Turkų armijoje sukilimai. Net ir Turkijos karės partija linksta prie taikos.

Baisiausi mušiai prie Verduno. Vokiečiai paėmė nekurias pozicijas prie Bethincourt, o prie kaimelio 285 francuzai atėmė iš vokiečių 150 mastų apkasų.

Vėl paskandinti Anglijos du prekybos laivai. Francuzai gi Adrijatikos jurėse paskandino laivą vežanti kareivius.

Vilkmergėje Lietuviai delei bado sukilo prieš vokiečius.

Didžiosios Lietuvos Šelpimo Keliui Atsidarius

Jau veikiai baigsis du metai, kaip prasidėjo pasaulinė karė, ir veik metai kaip mūsų tėvynė Lietuva pasiliko nuo viso pasaulio atkirsta. Per tą visą laiką mes negalėjome gauti jokių smulkesnių žinių, kas Didžiojoje Lietuvoje dedasi. Jokių laiškų nuo mūsų namiškių, giminių ar draugų vokiečiai iš Lietuvos neišleisdavo. Musų veikėjai likę Kaune ir Vilniuje su sykiu nutilo prieš visą pasaulį; matyti vokiečiai jų lūpas užrakino. Vienintėliai vokiečių laikraščiai galėjo šiek tiek žinias paduoti. Bet ir iš jų ne ką galima buvo dažinoti. Padėkim sau „Dabartis“ buvo pripildyta tik vokiečių armijos garbinimais, o rusų armijos niekinimais. Gi apie mūsų brolius Didžiojoje Lietuvoje, kaip jiems naujoje nevalioje dedasi, „Dabartis“ nesirupino pranešti lietuviams kitose šalyse esantiems. Kodel laikraščiai tą darė, mes dabar nežinome. Gal dažinosime tik po karės, kas ir kodel padarė tą milžinišką konspiraciją, per kurią iš mūsų tėvynės buvo užspausta visos išeinančios žinios.

Vienok mes, kaip ir visas pasaulis, žinom, kad Lietuvoje nėra taip ramu-gražu, kaip vokiečiai stengėsi duoti

suprasti. Mes žinome, kokias baisias kančias panešė vokiečių nuteriota ir nuplėšta kiekviena šalis ir tauta, kaip va: Belgija, Šiaurinė Francija, Lenkija, Serbija. Del tų šalių tapo įsteigta šelpimo fondai neutrališkose šalyse — Šveicarijoje, Švedijoje, o labiausiai Amerikoje. Millionai dolarių į tuos fondus tapo suaukauta ir gelbėta, kaip išgalėta, nuo karės nukentėjusios minėtos šalys. Ar galima buvo tikėti, kad Lietuvos nepatiko tokia-pat nelaimė? Ar gali kas užtikrinti, kad vokiečiai ant Lietuvos padarė mielaširdystę ir ją paliko neapiplėšę? Ne! Niekas tam netiki ir negali tikėti. Nežiurint vokiečių geležinės maskos, kuri ant Lietuvos tapo uždėta, nuolatos išsprusdavo žinios „iš šiaurinės Lenkijos“ (tai yra iš Lietuvos), kad vokiečiai atėmė nuo žmonių gyvulių, javus ir visokią maistą, o tukstančius vyrų išvarė gilumon Vokietijos gaminti maistą vokiečių armijai. Likusiai liaudžiai palikta „tik bulvės“. Bet kas žin ir bulvių daug ar liko. Skaitome p. Gabriū leidžiamame laikraštyje „Pro Lithuania“, kad Vokietijoje susivėrusi net tam tikra pirklų draugija gabėnimui iš Lietuvos bulvių. Vokiečiai apskaitė, kad apie 12 milijonų

purų bulvių galima busią iš Lietuvos išgabenti, ir panaudoti vokiečių gyvulių maistui bei dirbimui alkoholio, kuris vokiečiams taip reikalingas. Kas liks tad Lietuva? Atsakymas trumpas — *liks badas!!!*

Gali but, kad Didžiojoje Lietuvoje badas dabar siaučia baisiausioje formoje, kuri gal niekad nepatiko mūsų brolių pabėgėlių Rusijoje. Jau šeši mėnesiai atgal Valst. Dumos atstovas, p. Yčas, rašydamas p. Šimkui Amerikoje ugdzino amerikiečius pasitruisti dasižinojimu apie Didžiąją Lietuvą, kuri, sakoma, esanti pasibaisėtiname padėjime. Tą patį atkartoję adv. Leonas, kurio laiškas iš Maskvos pora savaitių atgal patilpo „Vienybėje Lietuvosninkų.“ Perreitą savaitę p. Balutis gavo kabeliogramą iš Centralinio Komiteto Petrograde; tenai ant pirmos vietos skaitome: „Lietuva badu miršta!“ Galiausiai parėjo žinios nuo „Lietuvos Šelpimo Draugivius žinodina su išgastingu Lietuvos padėjimu.

Viską tą kruvon suėmus, mums atsistoja prieš akis naujos ir neišpasakytai didelis klausimas — *Šelpimas badu miršančios Didžiosios Lietuvos.* Stovėjo šisai klausimas ir pirmiausia, bet mes niekaip negalėjome jo išrišti, niekaip negalėjome ištiesiti pagalbos ranką Didžiajai

Lietuvai, kuri iš visų pusių buvo neprietelių apsiausta ir visi keliai į ją užblokuoti. Ant mūsų laimės, — nors ir verksmingos laimės, — dabar atsidaro kelias Lietuvos gelbėjimui. Tas įvyko per susitvėrimą „Lietuvos Šelpimo Draugijos“, apie ką pereitos savaitės mūsų laikraščiuose tapo amerikiečiams lietuviams pranešta. Matydami šitoje draugijoje tokius užtikėtinus ir žinomus lietuvius, kaip p. Žita, Vilei Ašmys, Prusų Lietuvoje, ir p. Smetona Vilniuje, mes tikimės, kad į šią draugiją inėjo visi Lietuvos Draugijos nariai, kurie Vilniuje ir Kaune pasiliko, kaip Dr. Basanavičius, Vilei šiai ir kt. Jie mudo ir kelią, kaip reikia pinigai siųsti. Ir galime būti užtikrinti, kad šisai komitetas pasistengs išplėsti savo veikimą Didžiojoje Lietuvoje, kaip Lietuvos Draugija padarė Rusijoje.

Dabar Lietuvoje būtų dvi šelpimo draugijos. Viena — ši naujoji „Lietuvos Šelpimo Draugija“, antra — „Gydymo ir Maitinimo Draugija.“ Vienok, nepareinant jokių žinių apie pastarosios veikimą, ir nežinant ar bėra ji gyva, mums, lietuviams amerikiečiams, tuomet tarp lai bus klausimas aiškus: *Lietuva miršta badu. Rinkime jos gelbėjimui aukas. Siuntimo kelias atsidarė per „Lietuvos Šelpimo Draugiją.“ Aukas dėkime Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondą, kuris netarnauja jokioms partijoms, bet Lietuvai.*

Platesnes žinias mums parsiųs pirmiausia nuvykę Europos katalikų sriovės pasiuntiniai, kun. V. Bartuška ir Dr. J. Bielskis, o vėliaus rasi dar daugiau žinių apturėsime nuo vidurinės sriovės pasiuntinio p. R. Karužos, kuris ant Centralinio Komiteto kvietimo išvažiavo 12 d. balandžio Stockholman, Švedijoje, o paskiaus rasi galės dasigauti ir į pačią Lietuvą.

Tik pakelkime, lietuviai, širdis! *Atsiliėpkime ant balso badu miršančios mūsų Tėvynės Lietuvos.*

Peržvalga

Rengkimės prie taikos konferencijos.

Karė tęsiasi, kraujas liejasi, bet galų gale tas pragaras ant žemės turės išnykti, galų gale turės įvykti taikos konferencija. Dabar tai kalbama apie taiką, tai vėl tas užginėjama. Bet kaip ten yra, nenorime spėti, vienok tikrai žinoma, kad visgi kada nors kariaujančių tautų spėkos išsiesis ir įvyks ta taika, kurios pasaulis taip geidžia. Taip įvyks, bet ar mes lietuviai jos prisiruosę laukiame?

Atsakyti galima, kad mes tos taikos konferencijos nelaukiame, nesiruosiame prie jos. Dabar išvažiuoja Europon p. R. Karuža, ta kelionė mažiausiai lėšuos apie 500 dolarių. Jei ta suma padengti iš Autonomijos fondo, tai bus išsenta to Fondo pusė suplaukusių pinigų. Jei taip, tai ką mes darysime kuomet ateis taikos laikas. Mums amerikiečiams beabejonės bus būtina reikalinga pasiųsti delegaciją susidedančią iš kokių 3 žmonių, reikės jiems apmokėti kelionės lėšas, reikės juos užlaikyti per keletą savainėių, o gal ir mėnesių Europos kolkiam nors centre ir atsies mus tik vieno žmogaus užlaikimui kokia pora trejetas tukstančių ar daugiau. O kuom mes užlaikysime tris delegatus? Taigi dabar kuomet daug kalbama apie taiką, būtina mes turime sukursti, būtina turime sudėti į Autonomijos fondą bent 10,000 dolarių, be to mūsų darbas veltus. Mes labai atkreipiame visuomenės atydą į tai, kad taika nepatiktų mus neprisiruošusius, kad mes bent šį kartą nepražiopsotumėm tokį svarbų momentą, kokis nepasikartos ateityje per kokį 100 metų. Todėl kviečiame visus, kuriems brangi Lietuvos nepriugulmybė stvertis už gerų įrankių, kad surinkus kuodaugiau siai anų Autonomijos fondai.

Lėšų klausimu privalo rūpintis plačiausioji visuomenė. Bet ar prisiruosusi visuomenė, ar priruošti tie atstovai, kurie važiuos ton konferencijon. Ką apie tai ir kalbėti — dar mes nežinome nei kas važiuos. Mes žinome, kad gerb. Dr. J. Šliupas pasirengęs važiuoti į taikos konferenciją, tas puiku, bent mes nors vieną tvirtą atstovą turėsime, bet

kas važiuos su juomi? Dabar prirėikė važiuot Stockholman, — visi atsiskatinėja, o kas bus jei ir tuomet atsiskatinės? Musų nuomone, labai gerai būtų dabar pasiūlyti, dabar žinoti kas kiti važiuos su Dalk. Šliupu, ne tada laikas tarties, kuomet bus laikas važiuoti. Mes manome, kad geriausiai būtų, kad viską sutarti, viską priruošti, viską sutvarkyti, kad būtų žinoma kas važiuos ir tuomet laukti karės pabaigos, tai yra taikos konferencijos. Tad sukurskime: visuomenė, visi veikė jai privalo rūpintis svarbiausiu jai priinamu dalyku — lėšomis, o inteligentija pačiais pasiuntiniais.

Gal taikos konferencija atsibus Amerikoje, tuomet žinome daug mažiau lėšuočių, bet voverės miške nėra ką tikėtis. Na, bet jei ir liktų kiek pinigų Autonomijos fonde, bet ir tai visuomet bus progos sunaudoti del Lietuvos liuosybės.

Fondai buk žada vienytis.

„Keleivis“ nežinia iš kur ištraukė žinią buk L. G. ir A. F. žada vienytis su L. Š. F. Esą jau L. Š. F. tikrai pradeda kalbėti apie vienijimosi išlygas. Tarpininkaujās p. Račkauškas. (Mes telefonu klausime p. Račkauškas, bet jis nieko apie tai nežinaš) „Keleivis“ girdėjęs, kad veiklesni L. Š. F. nariai visai sutinka: ar palikti dabartinį abudą kasieriu, ar palikti vieną iš dabar esančių, ar išrinkti visai naują. Svarbiausias klausimas tik galėtų kilti del siuntimo pinigų Lietuvon, bet „Keleivis“ tiki, kad tame klausime galime susitaikyti.

Jei tas klausimas yra serioziškai pakeltas, tad galima apie jį kalbėti. Mes kaip ir visuomet stovime už vienybę, nes tik vienybėje mūsų spēka. Bet mums labai norisi tikėti tam, nejaugi per pusantrų metų socialistai būtų tiek daug pasikeite, kad ir kitiems pripažintų teisę gyventi, o juk Brooklyno Seime to nebuvo. Brooklyno seime, kad ir geriausias Dr. Šliupo rezoliucijos buvo atmetamos tikėtai delto, kad jos yra tautiečių įneštos.

Na, bet reikia pamiršti kas buvo ir stengtis daryti kas reikia. Musų nuomone jungimosi klausimas turi būti pravestas lygybės principais, mes neisime bernanti pas socialistus, kaip nėjome pas klerikalus. Paskui Autonomijos fondas turėtų pasiliikti vien tik tautininkų rankose, kuri so-

cialistai neturėtų niekinti. Pagaliaus link siuntimo aukų, tai mums rodo, kad dabar visi amerikiečių fondai turės siųsti aukas į Lietuvą, vokiečių užimtą, visoms tenai veikiančioms draugijoms proporcingai su jų darbu didumo.

Viskas galima padaryti, tik reikia daugiau norėti gero Lietuvai negu savaui sriovei, negu savaui partijai.

„Naujienos“ ir „Kova“ prieš „Ateitį“

„Kova“ ištikro nori sveikiems ligą inkalbėti; jie atkartotinai tvirtina, kad visi fondai yra partvyškiečiai, žinoma tik jų fondas (L. Š. F.) esąs bepartvyšis. Na, juk kiekvienas savo kromelį giria. Ji peikia „Ateitį“ ir žinote už ką? Nugi už tai, kad ji agituoja už L. G. ir A. F.

„Naujienos“ toki „Ateities“ pasielgimą vadina šlykščiu, bet nuoseklum darbu, vadina net einizmu. Na, ir niekaip be to „einizmo“ negali apsieiti.

Ir „Kova“ ir „Naujienos“ rodo, turėtų žinoti, kad „Ateitis“ yra demokratų tautiečių rankose ir kiek ji gali, tiek gina tautiečių demokratų įstaigas. Paskui vėl „Ateitis“ nesakė, kad neaukautų p. Bulotos prakalbose. Ji sakė, kad kas nori tas gali aukauti, ir lai aukauja, bet tautiečiai-demokratai geriaus tegul aukauja ten, kur jie ant surinktu aukų turi kontrolę. Niekas nepeikia socialistų, kad jie savus fondus palaiko, tai rodo niekas neturėtų peikti, kad ir tautiečiai savus palaiko. Kalba, kad L. Š. F. yra bepartvyšis yra pasaka, kuriai joks protaujantis lietuvis netiki, jėga galima inkalbėti tik nemastantiems žmonėms.

Jei L. G. ir A. F. vadinamas partvyviu, kuris vienok veik visoms veikiančioms Lietuvoje draugijoms siunčia aukas, tai L. Š. F. dešimtį kart labiau galime pavadinti partvyviu, nes jis aukas laiko si pas save, skriaudžia Lietuvoje badanjančius, tik delto, kad nepatinkami žmonės yra dabar veikiančiose Lietuvoje draugijose.

„P-as R. Karuža išvažiuoja Europon.

Pereitami „V. L.“ Num. rašėme, kad gautas telegramas nuo Centralinio Komiteto Petrograde, kviečiantis amerikiečius į susivažiavimą, kuris atsibus Gegužės 1 d., Stockholme, Švedijoje. Į tai pakvietimą vidurinė sriovė atsiliepė ir Sandaros pirmininkas p. R. Karuža Balandžio 19 d. išvažiuos laivu „Frederik VIII“ į Skandinaviją. Ponas R. Karuža turi ingaliavimus nuo Sandaros ir nuo SLA. Važiuoja L. G. ir A. F. lėšomis.

P-as Karuža, jei tik bus galima mano atsilankyti ir Berline ir jei galės, pačiame Vilniuje.

„Laiškelis nuo p. A. M. Martus iš Petrogrado.

Šią savaitę rašė p. A. M. Martus, gerai žinomas amerikiečiams lietuvis veikėjas, trumpą laiškėlį į p. Širvydą. Rašo, esąs dabar Petrograde, ir manas, jeigu bus galima, kokių nors būdu dasigauti į Didžiąją Lietuvą, surinkti žinias apie tenai nukentėjusius ir badu mirstančius mūsų žmones. Jisai pataria amerikiečiams vienatėms atkreipti kuodžiausia dėmesį į Didžiąją Lietuvą. Trumpai pamini, kad ir tenai (Petrograde) esama šiokių-tokių partvyškiečių nesutikimų tarpe mūsų žmonių, ką p. Martus labai apgailestina, ir kaip-kuriuos veikėjus pavadina „barzdūtais kudikiais“.

„Lietuvių atkeliavo.

Sulyg valdžios imigracijos rekordų, pasirodo, kad per vasarį mėnesį šių metų į Suvienytas Valstijas atkeliavo tikta 12 žmonių, o iškeliavo nei vienas. Per vasarį mėnesį daugiausiai atkeliavo melksikomų — virš 4,000 ir lenkų virš pusantro tukstančio.

„Mirė Br. Vargšas.

„Kova“ praneša, kad Chicagoje Kovo 31 d. pasimiręs žinomas dramelių rašytojas Br. Vargšas.

(Bronislavas Laucevičius). Vargšo nekuri veikalai yra gana populiariški ir tankiai statomi scenon.

„Zigmas Vitkauskas serga.

Poni E. Vitkauskienė mums rašo, kad Zigmas Vitkauskas gana sunkiai serga džiava ir dabar esąs ligonbutyje. Nelaiminga mūsų tauta, kaip tik atsiranda kiek prakilnesnis vyras, tuojau arba numiršta arba ilgiems metams paliegsta.

IŠ KARĖS LAUKO

KALBOS APIE TAIKĄ.

Washington, D. C. — Prezidentas Wilsonas mano, kad karė pasibaigs šįmet vasaros pabaigoje. Yra buk žinios, kad Vokietija jiesko pagalbos Suv. Valstijų, kad pradėti darybas del taikos. Iš kitos pusės buk to pačio nori ir Francija su Anglija. Kalbama, kad ar šiaip ar taip ilgiau jau karianti nebus galima.

MUSIAI PRIE VERDUNO.

Prie Verduno mušiai eina beveik be jokio sustojimo. Dabar jau iš forto Vo beveik nieko neliko, tik ta vieta jau vėl pateko francuzų rankosna, užtai kitose vietose vokiečiai pasistumė priešakin ant kokių 500 mastų.

Apie Verduno paėmimą dabar jau begalinės kalbos. Vieni žymūs laikraščiai rašo, kad jis atsilaukys, kiti gi, kad vokiečiai jį paimis. Spėti labai sunku. Žinoma vienas tik, kad francuzai tenai nenori išžudyti daug savo kareivių.

5,000 KAREIVIŲ Į DIENĄ.

Londono „Times“ laikraščio reporteris dalyvavęs mušio laukuose prie Verduno sako, kad vokiečiai tenai nustojo nemažiau kaip po 5,000 kareivių į dieną. Vokiečiai tenai turėjo netoli 70,000 kareivių, bet per vieną tik mėnesį nustojo 150,000 kareivių. Pačios svarbiausios spēkos esą į šian rė nuo Verduno ir tenai laukiama dar pasibaistiniausių mušių. Francuzai nei kiek neapsileidžia, kiekviena žemės pėda vokiečiams labai brangiai prekiuoja.

ANGLIJA LAUKIA VOKIEČIŲ.

Anglijoje dabar laukiama vokiečių užpuolimo. Spėjama, kad vokiečiai gali prasimušti prie Anglijos krantų ir tenai išsodinti savo kariumenę. Delto tai jurių pakraščiuose kasamos tranšėjos ir viskas prirengiama, kad pasitikti vokiečius.

VĖL VOKIEČIŲ ORLAIVIAI NULĖKĖ ANT ANGLIJOS.

Vėl vokiečių orlaiviai atlėkė ant Anglijos pajurių ir numetė keliolika bombų. Viso likosi 16 žmonių užmuštų ir apie 100 sužeistų. Jie buvo atlėkė ir per pastarąsias dienas, kur taipgi metė bombas ir taipgi keletą užmaušė ir sužeidė.

HOLLANDIJA RENGIASI KARĖN.

Hollandija dabar labai smarkiai ruošiasi karianti. Vokietija užklausė jos su kokių tikslu ji ruošiasi ir gavo atsakymą, kad Hollandija nekariausianti prieš bent ką, bet ta daro del apgynimo savo tiesų jei ją kas užpultų.

IVANOVAS ATSISAKĖ.

Generolas Ivanovas vyriausias vadas rusų kariumenės Galicijos

fronte atsiskakė nuo savo vietos ir jo atsiskakymą caras priėmė. Į jo vietą nuskirtas generolas Brusilovas, kuris pirmiau vedė vieną armiją po Ivanovo vyriausios komanda.

VOKIEČIUS ATMUSĖ.

Paryžius. — Francuzų generališkas štabas praneša, kad buvo baus susirėmimas fronte dviejų mylių ilgio tarpe fortų Dumont ir Vo. Vokiečiai butinai norėjo prasilausti per francuzų linijas. Bet francuzai pasitiko tokia pekliška ugnimi, kad vokiečiai turėjo bevankėje bėgti atgal. Tuom pat laiku kitoje vietoje francuzai užklupo vokiečius prie Kelto miško ir paėmė nelaisvėn apie 4,500 vokiečių. Vokiškos žinios gi patvirtina tai tik iš dalies.

MUSIAI ORE.

Paryžius, Kovo 5 d. — Per pastarąsias tik 24 valandas Verduno apeliunkėje buvo apie 700000 mušių ore. Du vokiečių orlaiviai tapo pagadinti ir krisdami žemyn visiškai susimusė ir užmušė juose buvusius kareivius.

JAU IR VOKIEČIAI PRADEDA NETIKĖTI, KAD PAIMSIĄ VERDUNĄ.

Vokiškoji cenzura leido vienam Vokietijos laikraščini išspausdinti žinią buk vokiečiai jau nepasitiki paimti Verduną. Laikraštis save ramina, kad visgi vokiečių armija gana stipri.

Prie Verduno dabar eina smarkiausi mušiai be jokio sustojimo dieną ir naktį.

BULGARIJA SIUNČIA SAVO KARIUMENĖ Į RUMUNIJOS PAKRAŠČIUS.

Dabar vėl daug kalbama apie kiliantį konfliktą tarp Rumunijos ir Bulgarijos. Bulgarija į pasienius prie Rumunijos atsiuntė daug kareivių. Iš kitos pusės Rumunai irgi tenai nusiuntė savo kariumenę. Mažiausias susidurimas gali išsauti tarp tų dviejų valstybių karę.

ANGLAI VĖL SPAUDŽIA TURKUS MESAPOTAMIJOJE.

Londonas. — Pirmias Mesapotamijoje anglams nelabai sekėsi, dabar paėmęs vyriausią komandą naujas generolas pradėjo gana žymiai turkus spausti ypač link Kut-el-Amara.

TURKŲ LAIVYNAS PRADĖJO VEIKTI.

Konstantinopolis. — Jan ir turkų kariškas laivynas pradėjo veikti ant Juodųjų jurių. Pranešama kad buvęs mušis su rusų laivynui, ir kad buk turkai privertė rusų laivyną bėgti iš mušio vietos.

RUSAI APGULĖ TRAPEZUNDĄ

Petrogradas. — Rusijos kariu-

menė jau apgulė Trapezundą iš dviejų pusių, iš rytų ir pietų. Jau nekuriuose pozicijose prie pat tos drutvietės rusai sumušė turkus.

Iš Visur

KANCLIERIAUS KALBA REICHSTAGE.

Berlinas. (Per Sayvillės bevielinį tel.) — Bal. 6 d., Vokietijos kancleris Bethmann-Hollweg kalbėjo ir, kaip rašoma, jojo kalba padarė labai gilų įspūdį ne tik ant Reichstago narių, bet ir ant visų gyventojų. Kancleris savo kalboje karštai išdėstė visus Vokietijos reikalavimus ir siekinius, kaip namie taip ir užrubežiuose.

Visgi Reichstago atstovai, be skirtumo partijų, jojo kalbai jaus mingai pritarė. Jis sakė, buk vokiečiai negeidžia save vien išaugštinti, bet labiau trokšta palaikyti tik savo, kaip tautos, gyvybę.

Tarp ko kito, savo kalboje, pritarė ir apie Lietuvą su Lenkija. Sakė: „Kas link prijungimo užimtų kraštų, Vokietija jokiū būdu negali grąžinti Lenkijos, kurią dabar išliuosavo, kaip lygiai negali grąžinti Lietuvos provincijų atgal reakcionieriškai Rusijai. „Iš to matosi, kad Vokietija nei nemano neigi, kaip rodo, kada nors manys Lenkiją ir Lietuvą atgal pavesti Rusijai, o delto ir rėkės mūsų šaliai liktiesi vokiečių globoje. Labai yra svarbu lietuviams ant šito atkreipti savo dėmesį.“

KĄ VOKIEČIŲ SOCIALISTAI MANO APIE KITŲ ŠALIŲ SOCIALISTUS.

Herr Ebert socialistų partijos atstovas savo kalboje Reichstage labai tvirtai kalbėjo apie kitų tautų socialistus ir štai ką jis apie juos pasakė: — „Mūsų priešai, ypatingi socialistai priešų šalyse, visiškai atsisako priimti mūsų pasiulytas santalkos išlygas, bet ryžtasi visomis savo pastangomis ant sumaiknimo Vokietijos, todėl ir yra pareiga visos vokiečių tautos stoti tvirtai išvieno parėmimo valdžios ir apgynime savo krašto.“ Kas sakė, kad socialistai nori tautas panaikinti? Niekas! Herr Erberto mintis pati už save aiškiai kalba ir rodo, kad tarptautystės inkunijimo manymas yra tik nuoga svajonė.

PERŽIURĖS VISUS KRASOS SIUNTINIUS.

Londonas. — Bal. 5 d., iš pranešimų Londono laikraščiuose matosi, kad atsakyme S. V. notariškai reikalavimui, Anglija pilnai atsisako pildyti S. V. reikalavimą neperkratinti krasos siuntinių. Mat Anglija turinti tam didelę priežastį, esą veiki visi neutrališki laivai plaukiant ten ir atgal sustoja Anglijos portuose ir, kadangi uždrausti daiktai-kontrabanda paprastai yra siunčiama pirmos klesos krasa, todėl, Anglija-sako, mes ir turime teisę perkratinti. Turime teisę perkratinti net ir tuos laivus, kurie mūsų portuose nesustoja. Francija šitam Anglijos pasiūlymui pilnai pritaria.

CARAS LABAI PYKSTA.

Petrogradas. — Rusijos Caras yra labai supykęs už nuskandimą laivo Portugal, kuris buvo naudojamas kaipo ligonbutis. Imperatorius Nikalojus prisiuntė Raudonam Kryžiu telegramą, kuriame išreiškė savo didžiausį neuzsiganėdinimą ir pasipiktinimą.

sako „turėtų tuomi visas pasaulis pasipiktinti ir išgirsti šituos žiaurumų atbalsius.“

FRANCIJOJE MOTRIS KARIAUJA.

Paryžius. — Pranešama, kad valdžia leidusi moterims suruošti moterų armiją. Jau ir pirmiau buvo daromi šioki toki bandymai ir pasirodo, kad moteris pilnai atstoja vyrus, tik ne mušio laukuose, bet užpakalyje, kur dabar turi buti vyrai.

ITALAI VĖL ŠAUKIA TARNYSTĖN REZERVISTUS.

Roma. — Italija vėl šaukia naujus rezervistus kariškon tarnystėn. Taigi pavasaryje italai vėl turės naują armiją. Italija matomai nori kariauti iš paskutiniųjų.

DAUG VOKIŠKŲJŲ ŠNIPŲ PARYŽIUJE.

Paryžius. — Per pastarąsias 2 savaites Paryžiuje suareštuota į 200 vokiškųjų šnipų. Tie šnipai buvo daugiausiai viešbučiuose tarnais. Tiesa, daugelio tų šnipų šnipinėjimai neprrodyti, bet jie tik nužvelgti.

CHINIJOS REVOLIUCIJA.

Chinuose revoliucija vis platinasi. Jau miestas Čang-Čon-Fu sukilo prieš Yuan-Ši-Kajaus valdžią. Ir apskritai manoma bene Yuan-Ši-Kajui reikės pasitraukti nuo diktatoriaus sosto.

STOCKHOLMO PORTE PAPLAISINTAS VOKIŠKAS GARLAIVIS.

Į Stockholmo portą inėjo didelis vokiškas garlaivis, paskui kurį atsivijo rusiškas submarinas. Garlaivis neišėjo iš porto laike 24 valandų, tuomet submarinas inėjo į portą ir paplaisino tą garlaivį.

ANGLIJOS MINISTERIŲ PIRMININKAS ROMOJE.

Romon atvažiuo Anglijos ministerių pirmininkas Asquithas, kurį italai pasitiko su didžiausia pagarba. Ministerių pirmininkas atsilankė pas popiežių, sakoma, kad del taikos reikalų. Jis važiuos į Italijos mušių laukus, kad tenai pasimatytų su Italijos karaliumi.

JAPONIJA ATIDUODA RUSIJAI LAIVUS.

Londono pasklido žinia, kad Japonija atiduoda Rusijai tris didelius mušio laivus, kurie buvo paėmę rusų pabudavoti. Tuos laivus laike rusų-japonų karės japonai buvo paskandinę, paskui po karės išsiėmė iš jurių dugno ir sutaisė.

40 SUNAIKINTŲ ZEPPELINŲ.

Londonas. Anglijos kariškoji ministerija suskaitė, kad per vieną tik mėnesį viso sunaikinta 40 vokiškų orlaivių ir Zeppelinų.

BULGARIJOJE SUAREŠTUOTAS VIENAS MINISTERIS.

Bulgarijoje dabar eina smarkia kova tarp partijų. Pranešama, kad Bulgarijos sotainėje suareštuotas buvęs ministeris Genadivas, kuris buvo įžymus ir intektingas politikierius. Jis kaltinamas suokalbyje prieš valdžią.

SKAITYK „VIENYBĖ LIETUVINIŲ“ IR PATARK SAVO DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

užsirašyti naudingą laikraštį
Kaina metams \$2.00
Pusei metų 1.00

Iš Amerikos

„ŠLAPI IR SAUSI“

Chicago, Ill., Bal. 5 d. — „Šlapiji ir sausieji“ vakar kėlė bataliją prie „polliu“ (balsavimo dėžių). Abelnai apie 200 karėiamų panaikinta ir apie tiek atgaivinta. „Sausieji“ pilnai laimėjo miesteliuose Moline, Waukegan, Mount Pulaski, Dixon, Annawan ir Odell. Viso apie 75 miestai pasiliko „sausieji“.

Gi didžiausias laimėjimas „šlapijų“ buvo Bloomington ir, abelnai kiti 15 miestų pasiliko „šlapiams.“ O apie 30 kity, kurie buvo „šlapi“ ir nubalsavo pasilikti tokiais. Iš to matosi, kad abi pusės laimėjo.

BLAIVININKAI PILNAI LAIMĖJO.

Milwaukee, Bal. 5 d. — Blaivininkai pilnai laimėjo mieste Superior, Wise. Taipgi sakoma, kad blaivininkai abelnai visoje valstijoje padarė žymius ir pastebėtinus laimėjimus.

DINGO KASIERIUS SU PINIGAIS.

New York, ant 11 Broadway pietinės Amerikos laivų linijos ka Sakoma jam buvo inteiktas ant minėtos sumos čekis iškeisti pereinierius dingo po draug su \$4,800. tą subatą. Gi jis iškeitė čekį dingo drauge su pinigais. Manoma, kad jį turėję plėšikai pagauti, nes buvęs tai ištikimas žmogus.

ADVOKATAS NUTEISTAS KALĖJIMAN.

New York. — C. E. Summers advokatas suareštuotas ir nuteistas nuo 3 mėnesių iki 3 metų kalėjiman už pristatymą netiesotų paveldėjų išgavimui testamentuoto turto. Advokatas prisipažino teisnui esąs kaltas ir išdavė savo pagalbininkus dalyvavusius sutartyje. Turtas, kurį netiesotai norėjo per teismą išgauti ir pasidalinti susideda iš \$1,000,000.

DVIGUBI KAŠTAI.

New York. — Šios žiemos nuvalymas sniego nuo gatvių kaštavo veiki du kart tiek, kiek perėta žiemą. Pagal komisionieriaus pranešimą, sakoma, kad kiekvienas keturkampis mastas nuvalyti kaštavo po 25c., kuomet perėta žiemą vos po 12c. Darbininkų šią žiemą taipgi buvė mažiau naudojama prie šito darbo. Viso prekiauvo apie pusantro milijono dolarių.

KALINIAI PAKELĖ RIAUŠES.

New York. — Pavieto Bronx kalėjime pakelė kaliniai didelės riaušės, protestuodami už sumažinimą aplankymo valandų. Riaušės buvo didelės, kaliniai įpykę išmėtė per langus visokius rakančius, o kurių negalėjo per langus išmesti, tai viduje sumaikino. Nu malšinimui kalinių reikėjo šaukti net policijos rezervus. Blėdies pusėtinau daug padaryta.

SUNYKĖ, BET PASIRYŽĖ.

Columbus, N. M. — Rašoma, kad S. V. kariumenė susitinka su didelėmis sunkenybėmis iš priešasties perdidelio suvargimo besivejant banditą Villą. Labai daug kelionės reik atlikti tyruose ir kalnyuose Chihuahua. Sakoma, kad po trijų savaičių nuolatines kelionės ir sunkaus darbo kareiviai pasiliko svivis nepanašus savo išvaizda į tuos, kurie kaipo ricieriai tris savaites atgal įžengė į Meksiką. Vienok pasiryžimas yra toks pats.

VILLOS 52 BANDITAI NUŽUDYTI.

Torreone, Meksiko, Bal. 5 d. — Pranešama, kad Carranzos kariūnė, susirėmimo su Villos banditais, nužudė jų 52. Susirėmimas atsitiko netoli nuo Torreone ir Cieequita. Taipgi sakoma, kad apart nužudymo 52 banditų paėmę daug arklų ir amunicijos. Po mušio Villos pasekėjai pabėgo į kalnus.

PULKININKAS DODD SURAS TAS.

Washington, Bal. 5 d. — Pranešama, kad tikroji pozicija Pulk. Dodd ir jojo kariūnės sužinota. Jis dabar su savo kariūne randasi Providencia apie 25 mylios atstu nuo Namiquipa.

ROOSEVELTAS APSKELBĖ NOMINACIJOS IŠLYGAS REPUBLIKONAMS.

Oyster Bay, L. I. Bal. 5 d. — Rooseveltas apskelbė ir pastatė savo nominacijos išlygas republikonų Partijai. Jis reikalauja, kad jojo sumanymai būtų pilnai priimti. Svarbiausias Roosevelto siekinys yra padaryti „Samą Deidę“ tvirtu ir, apginti nuo neprietelių savo piliečius. Rooseveltas sako, kad „turime apsiginkluoti, idant atsiekti savo tikslą.“ Visi Amerikos piliečiai pirmiausiai turi būti tikrais amerikona ir tu ri už viską tarnauti Suvienytooms Valstijoms, o ne kam kitam.

SUFRAGISTĖS LAIMĖJO.

Albany, N. Y. — Sufragistės laimėjo Senate. Balsuojant už sufragistų billių 29 balsai buvo už, o tik 13 prieš. Reikiama moteris laimėjo pilnai ir sekančiose balsavimo klausimas ant perleidimo New Yorko Valstijos ukėsu referendumui. Moterų priešai iš šitų pasekmių yra labai užgančinti.

DIAZO SUOKALBIS REMIAMAS. S. V.

Washington, D. C. — Aplaukta raportas Teisių Departmente aiškiai liudija, jogei negali toliau būti jokios abejonės, kad Diazas jau randasi Meksike. Informuojama, kad jis čia vadovauja pusėtinai stiprias pajėgas. Diazas su savo kariūnė, sakoma, dabar randasi Pietiniame Meksike. Ginklus kariūnėi ir pinigų karės reikalams, kaip spėjama, turėjęs gauti iš S. V. su pagalba slaptų agentų. Reikia tikėti, kad su Diazo įsiveržimu Meksikon turės gimti dar aštresni santykiai.

TRIS IŠGELBĖTI NUO MIRTIES.

El Paso, Teksas. — Tris žmonės pasilikio išgelbėti nuo mirties paskutiniame momente, per Generolą Gaviarą. Sakoma, jie buvę miriop nuteisti už dalyvavimą išdavime miesto Jaurez. Galiausiai pasirodė, kad nuteistieji nebuvo kalti suokalbėje ir suvis nedalyvavo, o tas viskas buvęs padaryta Villos ir Diazo pasekėjų.

SOCIALISTAI VIRŠINA 1,000 BALSŲ.

Milwaukee. — Galutinas neoficiališkas balsų suskaičymas parodo, kad D. A. Hoan, Miesto advokatas-socialistas ant majoro laimėjo sukirsdamas Bading bepartvyvi, apie suvirš tūkstančių balsų.

GERIAUSIA BIZNIERIAMS GARSINTIS „VIENYBĖJE LIETUVINKŲ.“**DARBAS ir KAPITALAS**

New York, Dešimties skyrių darbininkai pametė darbą ir išėjo ant streiko, delei priežasties, kad nenorima pripažinti uniją ir išpildyti reikalavimą mokėstį pakelti. Manoma, kad dar apie 10,000 daugiau paseks pirmuosius. Išėjė ant streiko yra langų valytojai, inspektoriai, brekmanai, dailidės, kelių taisytojai, mašinistai, kalviai ir karų taisytojai. Didžiulėje Grand Central stotyje didis judėjimas, delei priežasties gabenimo streiklaukių, kuriuos, podraug su maistu, gabena į Melrose, kur darbininkai išėjo ant streiko.

Chicago, Ill. Bal. 5 d. — Dvidešimts aštuonios piemo įstaigos pasilikio uždarytos, delei priežasties išėjimo ant streiko apie 10,000 ukiminkų ir pienininkų apie Chicago. Kaip pranešama, tai šitas streikas iškilo delei to, kad ukiminkai ir pienininkai nori gauti nuo Chicago pieninių įstaigų daugiau mokėsties už pieną. Pirmiausia gaudavo už 100 svarų pieno po \$1.33, o dabar norima gauti po \$1.55.

New York. — Streikuojanti čia vietiniai kriaučiai (Journeymen Tailors Union), kaip jų sekretorius praneša, gauna gerą ir gausų parėmimą iš kitų unijų, o tokios pat rūšies kriaučiai Springfielde net nubalsavo išeiti ant streiko, idant prigelbėjus greičiau New Yorko streikieriams laimėti. Kelias svarbių susitaikymų jau įvyko ir, manoma, kad umai bus galima streiką galutinai užbaigti.

Brooklyn, N. Y. — Namų teplicioriai, kurie buvo išėjė ant streiko jau veiki susitaikė. Nuo rudenėlio 129 darbdaviai išpildė darbininkų reikalavimus, tai yra pakėlė mokėstį iki \$5.00 į dieną. Šis ir buvo vienas iš didžiųjų reikalavimų išsukusių streikų. Apie 2,000 darbininkų pakelta mokėstis prieš išėjimą ant streiko. O apie 3,500 streikierių sugrįžo prie darbo. Gi apie 3,000 darbestreikuoją.

New York. — Darbinių kelinių išdirbystės net 17 šapų uždaryta delei priežasties išėjimo ant streiko. Darbininkai reikalauja pakėlimo nuo 20 iki 30 nuošim. mokėsties ir kad darbdaviai duotų mašinas, nes iki dabar darbininkai patys turėdavo savas naudoti. Tuli darbdaviai jau susitaikė ir reikalavimus išpildė, kiti, kaip pasitikiama, ingi umai sutiks darbininkų reikalavimus išpildyti.

Stamford, Conn. — Darbininkai dirbanti „Rolling Mills Co.“ sustreikavo. Reikalauja 30 centų ant valandos, pirmiausia gaudavo 25c į valandą. Čion išdirba del sąjungiečių karės amuniciją, dirba dieną ir naktį. Darbininkai matydami, kad darbdaviai uždriba gerai ir neapmokėdami kiek verta darbininkams, sustreikavo.

Philadelphia, Pa. Valstijos darbo biuras paskelbė, kad reikalavimas virš 800 darbininkų neatšaukia. Nuo pereinimo lapkričio Valstijos biuras suteikė darbą virš 5,000 darbininkų.

Passaic, N. J. Darbininkai kompanijos „The Botony Worsted Mills“, skaitliuje 1,000 gavo pakėlimą algų ant 25 nuošimčių. Geras laimikis.

Lawrence, Mass. Lawrence visos dirbtuvės, audinės, mašinai, čėverykinės, popierinės ir k. eina gerai; darbininkų truksta, ypač prie audimų. Jei kur lietuviai randasi be darbo gali čia atvažiuoti, — gaus by kokį. Tik geistina, kad atvažiuotų geri žmonės.

Nashua, N. H. Audinių streikas jau pasibaigė. Senieji darbininkai gali sugrįžti darban, nes visi gaus savo senuosius darbus.

Nashua darbininkų audėjų streikas tęsėsi septynis mėnesius. Streikas kaip ir išlaimėtas, nes truputį algos pakelta, rodos 10 nuošim.

Dabar po streikui baigėsi ir areštai, teismai. Už riausių kėlimų, už muštynes etc. vieni paleisti nekaltais, kiti mubausti pinigais, taip pav. Juozas Šmitas (Lukoševičius), I. W. W. organizatorius nubaustas 50 dol. už „inciting to riot.“

Iš Rusijos**RUSIJOS PROTESTAS.**

Rusijos valdžia pasiuntė protestą visoms neutrališkių kraštų valdžioms, taippat ir Vokietijai, prieš nežmoniška vokiečių elgimąsi, kad be jokios priežasties buvo paskandintas laivas-ligonbutis „Portugal“. Ant to laivo nebuvo jokių ginklų, ir jis stovėjo, tai yra nei nebandė pabėgti. Nežiurint į tai visgi vokiečiai paleido dvi torpedas ir tas laivas su ligoniais ir gailiomis sesirimis greitai nuskendo.

BANDĖ UŽMUŠTI CARĄ.

Berlinas. — Čionai gautos žinios buk buvo bandyta nužudyti Rusijos carą. Tulas Orlovas, geležkelio sargas pastebėjo, kad yra parengtas caro traukinio paplaidinimas. Tokiu budu caras išliko gyvas.

PIRUSKEVIČIUS LIBERALAS.

Šioje gadynėje turbūt niekuom negalima stebėtis, kadangi stebėtiniausi dalykai stojasi. Štai Dunmoje Piruskevičius, tas pats Piruskevičius, kuris visai neseniai laizė ministerių padus, dabar pasakė gana liberališka kalba, nupelkė valdžią ir reikalavo lenkamams liuositybės, reformų ir tt. Tai jau stebėtinai dalykas.

LENKIJOJE SIAUČIA CHOLE-RA.

Iš Liublino pranešama, kad Lenkijoje ir Galicijoje siaučia įvairiausios ligos ir cholera. Visi Kriokavos universiteto studentai pasiūsti kovoti su tomis ligomis.

MOTERIS RAŠTININKĖS.

Vetko gubernijoje stokuoja valsčiaus raštininkų ir delto tai nekuriuos valsčių raštinės buvo uždarytos. Dabar manoma, kad vieton vyrų bus pamintos moteris ir valdžia leis tai padaryti.

BUS ILGA KARĖ

Naujas kariškas ministeris Čuvajavas pranašauja, kad ši karė užsitęs gana ilgai ir kad bus pilna pegralė rusų pusėje.

VOKIEČIŲ UZIMTUOSE KRAŠTUOSE SUKILŲ ŽMONĖS.

Iš Vilkmergės atėjo Dvinskian žinios, kad visose vietose vokiečių užimtuose labai stokuoja valgio, žmonės badu miršta. Neturėdami žmonės ką valgyti sukilo prieš vokiečius. Vilkmergėje žmonės alkimenimis daužė komendantto langus ir norėjo visiškai sugriauti namą. Vokiečiai labai žiauriai elgiasi su žmonėmis, šauda.

Mūsų sesers
Lietuvoje
vargą kenčia
Aukaukime
joms
kuri kiek galite.

Iš Lietuvos**Augstieji mokslo kursai Vilniuje.**

„Dziennik Poznanski“ rašo, kad Vilniaus lenkai atsidėję, steigia įvairias švietimo įstaigas. Jau esą įsteigti vyrų ir moterų augstieji kursai, amatų, prekybos, žemės darbo, liaudies mokytojų ir kit. kursai. Esąs atidarytas Ad. Miekevičiaus vardo liaudies universitetas ir visa eilė švietimo ir mokslo draugijų ir komitetų, dirbančių Vilniuje ir kitose Lietuvos vietose.

Kokį laiką karštai buvę tariamasi steigti Vilniuje tikras universitetas. Suskaičius visus, kurie tiktų profesoriais, pasirodė, kad jų labai nedaug tėsą, bet ir tinkamieji jau esą apsikrovę darbu įvairiose mokslo ir švietimo įstaigose. Dabargi Vilniaus lenkams universitetą atstoja neseniai įsteigtieji „Mokslo kursai.“

„Mokslo kursų“ įstatuose esą parašyta, kad kursai skiriami „tiek subrendusiems inteligentams, tiek bręstantiems jaunumonei“ ir jų dalykai esą didumo, kaip kursai, skaitomi universitetuose.

Kursai buvę atidaryti š. m. sausio 2 d., dalyvaujant daugybei žmonių. Atidaręs vienas tarybos narys, p. C. Tarp kita ko jis aiškines, kiek reikšmės turėjęs buvusias Vilniaus universitetas, budamas kultūros šaltiniu, nepartine įstaiga, tiesiausia draugingai ranką ir lietuviams. Lekcijos prasidėjusios sausio 4 d. Skaitomos esančios vyrų gimnazijoje, kasdien nuo 6 lig 9 val. vak.

Mokslas esąs išskirstytas šiais ciklais: 1) filosofijos ir humanitariniai mokslai, 2) visuomenės ir teisės mokslai, 3) matematikos mos šiokiomis temomis lekcijos: Tarp kita ko, esančios skaito ir gamtos mokslai.

Midkevičius ir Slovackis, politikos ir ekonom. ugis, bijologijos įžanga, renesansas Italuose, Vilniaus miesto istorija, lietuvių literatūra. Be šių esančios skaitomos: meno, literatūros, logikos, matematikos, bakterilogijos, chemijos lekcijos. Šitos lekcijos esančios lyg koks ruošiamasis įlaipsnis buvusiam universitetui atgaivinti.

J. S.

(„Lietuv. Balsas.“)

Mokesčių sutvarkymas Lietuvoje.

Viename vokiečių valdžios leidžiamojo Kaune laikraščio „Anzeiger fuer Kowno“ num. randaime „paliepiamų lapą, kuriuo nustatoma mokesčių tvarka Lietuvoje. Paduodame svarbesnius §1. Lietuvos kraštuose valdžios imama: a) žempinigiai, b) nuompinigiai, arba nuomos vertybės pinigai, c) prekybos bei pramonės pinigai...

§5. Mokesnis metams susidaro iš: a) žempinigių, 50 penigų nuo hektaro (hektaras turi 2,197 ketv. sieksnių); b) nuompinigių, arba nuomos vertybės pinigų; nuomos vertybei esant metams lig 100 mankių, mokama 3%, lig 200 mk. — 4%, jei esant didesnei negu 200 mk. — 6%; c) prekybos bei pramonės pinigų: klasė IV-oji (pelnas metams ligi 1,000 mk) mokta 2%, klasė III-oji (pelnas ligi 2,000 mk) — 4o/o klasei II-jai (ligi 3,000 mk) ir I-jai (varš. 3,000 mk.) mokesnį paskiria valdžios pirmininkas. Iš ypač pelningų prekybos bei pramonės šakų gali būti paimami dar atskiri mokesčiai be minėtųjų.

Toliau „lape“ randame, kad „apskričių administracijos, viet-

nių organų padedamos, privalo priruošti mokesčių sąrašą“ šiais 1916 metais iki vasario 1 d., gi kitais — iki kovo 1 d.“

Mokesčiai turi but surinkti ligi kovo 15 d. 1916 m.“

§14. „Kas, žinodamas, paduoda neteisingas žinias, baudžiamas pinigų bausme ligi 6,000 mk., arba kalėjimu ligi 6 mėnesių.“

Gyvenimas Vilniuje. Vokiečių laikraestyje „Tilsiter Zeitung“ randame korespondenciją iš Vilniaus. Iš jos matyti, kad gyvenimas Vilniuje bėga kuone paprasta vaga. Korespondentas stebisi Vilniaus judėjimo didumu, kuris esąs lygus didžiųjų Vakarų Europos miestų judėjimui. Ant Gedemino kalno plevėsuoja vokiečių vėliava. Policistų vietas gatvėse užėmę vokiečių „landsturmistai.“ Vartelgos prisitaiko prie naujų sąlygų: atsiranda nemaža iškabų, rašytų vokiečių kalba, iš kurių patys vokiečiai juokiasi; mat, iškabų autoriai mažą supratimą turi apie vokiečių kalbą.

(„Nauj. Lietuv.“)

MUSŲ PABĖGĖLIAI**Kozlovas, Tambovo gub.**

Apsistojęs valandai Kozlove, su maniau atlankyti lietuvių pabėgėlių įstaigas, inkurtas Lietuvių C. Komiteto ingaliočio kunigo Semanavičiaus. Ir kokių čia įstaigų nesama. Yra:

1). Pabėgėlių siuvelykla, kame vedėjui kinpėjai prižiurint darbuojasi 3 vyriškiai ir 6 mergaitės. Gražu, švaru ir darbas virte verda. Siuvėjai čia pat turi butą ir laikymą.

2). Mokykla — šviesi, graži salė, lanko apie 74 vaikai.

3). Bendrabutis; gyvena 26 mokiniai. Vaikai, kuriems iš mokyklos, toli namai, gauna čionai pietų; pietų duodama 46 val. bams. P. Naprienės dėka tvarka ir švarumas stačiai pavyzdingi.

4) Našlaičių prieglauda — 15 berniukų ir mergaičių. Brangiai įstaiga, nes į ją pateko nevienas našlaitis ir globos jau ne tik šventintaučių, bet ir nekatalikų. Pastebėtina, vena mažytė mergaitė, 4—5 metų, gana drąsiai pasakė eiles. Reklaitytė, prižiurėtoja, matyti tarp kitko užmūmėta tautos dvasios.

5). Batų suvimo skyriuje dirba du žmogū. Be išskaitytųjų įstaigų manoma steigti skalbyklą ir ligoninę.

Didžiū nenoru savininkas sutiko išnuomuoti butą bendrabučiui, manydamas, jog ten apgyvendinti pabėgėlių vaikus bus nešvaru ir purvina. Po kiek laiko jis, atsilankęs bendrabutyje, netik nesigailejo, bet nustebęs gyrė švarumą.

Yra ir kopyčia, kurioje lietuviškai ir lenkiškai šventadieniais laikomos pamaldos. Ingaliočio kun. Vincentui Simanavičiui nemaža padėda prie jo gyvenęs k. Antanas Simanavičius; jis yra mokyklų vedėjas ir kapelionas.

Atsilankęs Anykščių Stasys.**Penza.**

Lietuvių Penzos mieste yra nemažai. Pašalpos teikia Lenkų Komitetas. Dienai duoda 21 kap. pinigais, be to, dar duoda kuro ir kambariams nusisamdyti. Del materialinio aprūpinimo skusties negalima.

„Liet. Balsą“ pasiskaityti galima gauti pas Lietuvių Centralinio Komiteto ingaliočio.

Lietuvių kalba pamaldų bažnyčioj jokių neturim, o jos labai pageidaujamos. Butų labai gerai, kad tuo klausimu pasirūpintų C.

Kam. ingaliočio. Daugumas lietuvių gyvena lenkų „barakuose“ kartu su lenkais. Apie jų gyvenimą šiuo tarpu neturiu žinių.

Vienas pabėgėlis.**Bobruiskas, Minsk. gub.**

Čia pabėgėlių lietuvių yra apie pustučio tūkstančio. Praėjusiųjų metų gale įsteigta Lietuvių draugijos skyrius nuk. d. k. š., intaisyti bendrabučiai ir prieglauda. Neseniai atidaryta pradėdama mokykla. Joje mokinasi apie 100 vaikų, berniukų ir mergaičių. Pirmamečiai mokinami lietuvių kalba, bet auklėjami (taip mažesnieji, taip didesnieji, lenkiškai). Mokytojas lietuvis, bet mokyklos-bendrabučio prižiurėtoja sulenkėjusi, ir su mokiniais nenori kitaip kalbėti, kaip tik lenkiškai. Tas pats ir su prieglauda. Ar gi jau nebėra lietuvių, kurios galėtų atlikti tą darbą. Gaila, kad mūsų ingaliočio tuo nesirūpina. Aš.

Chimkai, Maskvos gub.

Chimkuose yra nemažai pabėgėlių lietuvių. Juos aprūpina L. Komitetas pabėgėliams šelpti.

Vasario 10 d. Komiteto rūpiniau buvo sutaisytas koncertas. Jis buvo labai didelė naujiena mūsų pabėgėliams, kurie budami svetimame kampe, jau senai nebegirdi lietuviškų dainų. Jiešmantos vedamas choras padainavo kelias tautos daineles. „Oi žydėk, žydėk“ ir kitos graudžiai skambėjo klausytojų ausyse, primindamos Lietuvą, sodnelius, Nemuną. Paskui dainavo solistai V. ir N—aitė, o po jų vėl choras. Gerą įspūdį padarė N., dainuodama „Eina garsas per rubėžių“ ir „Ne vėjai užia.“

Netrukus čia žadama vaidinti komediją „Velnias — ne boba.“

Stasys P—tis.**Saratovas.**

Sausio 31 d. Saratovo pabėgėliai lietuviai pirmą kartą išgirdo bažnyčioje tėvų kalba pamokslą. Liet. Draugijos Saratovo skyriaus n. d. k. š. senai rupinasi, kad vietos bažnyčioje būtų lietuviams pamaldos ir pamokslas. Tuo dalyku kreipėsi į kleboną kun. Potockį. Klebonas nors ir pasižadėjo lietuviams šį tą padaryti, bet paskui atsisakė, sakydamas — bijas nesuipratimų su lenkais. J. S. Tiraspolės vyskupo Keslerio dėka Saratovo lietuviai ir išgirdo gimtąją kalba pamokslą. Pamokslams buvo laikinai pakviestas k. Vaitkevičius. Kadangi Saratovo pabėgėliai neturtingi, nuolatinio kunigo išlaikyti negali. Duok Dieve, kad dažniau lankytų mus kunigas lietuvis. M. Dauknis.

Krymas.

Jau devintas mėnuo gyvenu Kryme Feodosijoje. Gyvenu tarp įvairių gyventojų, kurių visų ir sužinoti negali. Daugiausiai yra rusų, totorių, žydų, karajimų, graikų, armėnų, igamnių, vokiečių ir lenkų. Miesto vidurys nėra gražus, bet pajuryje — sveikas. Aplinkui miestą vasarnamiai, vinuogių sodnai ir kiti žydj medeliai. Kurortas pačiame pajudyje. Vasaros metu privažiuoja daug ligonių. Yra bent kelios gerai intaisytos sanatorijos. Juros kramtas labai gražus, lygus, negilus, be akmenų. Vasarą žmonės maudosi, vaikštinėja. Karščio apie 40 laipsnių. — Katalikų visai mažai — arti 500, bet ir tie patys visiškai atšalę. Yra lietuvių ir lenkų. Jie savo kalbą beveik visai užmiršę, šneka rusiškai. Vaikai vos pramokinti poterių. O apie kita ką nebėra ko nei kalbėti. Bažnyčios veiks visai nelanko. Yra, ir katalikų armėnų. Jiems pamaldas laiko savas kunigas armėnų kalba. Kiti katalikai bažnyčios neturi, ją per nesu-

sipratimą atėmė armėnai. Jos vietoje paimiti namai, kas mėnuo mokama po 50 rb. Nuolatinio kuno nėra, tikta kada atvažiuoja gydyties. Dabar yra paliegiškai kun. Orlauskis iš turkų, kuris kilimo lenkas, bet mokslus išėjęs Italuose ir lenkiškai sunkiai kalba. Pamaldos lotyniškai — šioiomis dienomis 9 val., šventadieniais 12 v. — Pabėgėlių privažiavo daug; ne tik yra lenkų, bet ir lietuvių. Atidaryta visokių komitetų. Labiausiai darbuojasi lenkai ir rusai. Tik gaila, kad biuro vedėjas nemoka ne tik lietuviškai, bet ir lenkiškai. Tarp pabėgėlių yra daug vaikų. Atsiraudo viena gailėtinga ponė, Petkauskienė, pasigailėjo vargšų; atvažiuo į Feodosiją, paaukavo kelis tukstančius mokyklai įsteigti ir laikyti. Prisdėjo taip pat k. O. ir kiti lenkai. Vaikų mokymai daugiau, kaip 50; dvi mokytoja duoda valgi, ir kas neturi, drabužį. — Ilgu tikta mums, kad mes labai retą šventadienį galime išgirsti pamokslą, kad ir lenkiškai. Gruodžio 8-tą, nekalto prasid. šv. M. dieną, pasakė trumpą pamokslą ir sakė, kad Mergelė esanti lenkų užtarytoja ir Jos globai pavesti visi lenkai. O mums lietuviams labai susopo širdį: rodos, lyg lietuvių ne tokie šv. Marijos vaikai, kaip lenkai. Taip pat sveikino visus lenkus, linkėjo, kad kiekvienas lenkas pagrįžtų namo, atrastų tėvelius, pažįstamus ir galėtų linksmas dirbti. O mums, lietuviams, nei žodžio: bėra grandžio asaros ir širdis klausia, kodėl lietuvių užmiršti. An.

Roslavlė.
Roslavlėje lietuvių pabėgėlių skaičius vis dauginasi. 1915 m. pabaigoje buvo 402 žmonės, dabar jau jų skaičius apie 500 žmonių. Lietuvių pabėgėliai čia yra gana gerai aprūpinti. Lietuvių Komitetas rūpinasi jų dabartiniu padėjomu ir auklėjimu vaikų. Tam tikslui įsteigta čia mokykla-prie-

glauda, kuria naudojasi apie 50 vaikų (lietuvių pabėgėlių). Vaikai mokykloje-prieglaudoje yra mokomi, auklėjami ir rūpinami materialiniu ir higienos žvilgsniu. Gaila tikta, kad lietuvių tuviškų pamokslų; nėra kam užroslavlės bažnyčioje negirdi liešimti ir choro vedimu bažnytylėje. Centr. Lietuvių Komiteto ingaliotinis: **A. Čarneckis.**

LIETUVOS ATSTOVŲ PASIKALBĖJIMAS.

Vasario 12 d. Taurydos rumuose įvyko Lietuvos atstovų pasikalbėjimas apie „Obivatelių Komitetą“, kuris apima Vilnius ir Kauno gubernijas. Pasikalbėjime dalyvavo lenkų, lietuvių, žydų ir baltgudžių atstovai. Įsteigėjas „Obivatelių Komiteto“ G. Svenciekis pasiūlo išrinkti Komitetą 6 narius kitų tautų, kuriame lenkų yra apie 20 žmonių. Be to, narių nuo lietuvių pasiūlo Vil. gub. atstovą. Cijumėlį, kuris nėra lietuviu. Kilus ginčams žydų atstovas Fridmanas atsakė, — jeigu Komitetas esąs teritorialis, tad turi būti atsižvelgiama ir į jstatus, kuriuos tame plote gyvenančios. Jeigu gyventojai tu minėtųjų gubernijų esą ne vien tik lenkai, bet dauguma kitų tautų, užtad esąs reikalas, kad į „Obivatelių Komitetą“ imtų nariai proporcionaliai visų tautų gubernijų tautų.

Lietuvių atstovai Januškevičius, Yčas ir Keinis sutikdami su atstovu Fridmanu prašė G. Svenciekio atsakyti į du principalius klausimus:
1) Ar lenkai sutinka pripažinti, kad dauguma tų gubernijų gyvenojų esą lietuvių,
2) ar pripažįsta, kad dauguma „Obivatelių Komiteto“ narių būtų lietuvių.
Atstovas Vasilčikovas pritaria lietuviams, bet matydamas, kad tai paprasti ginčai tarp lenkų ir lietuvių lauksias išsiaiškinti.

Gi G. Svenciekis sakosi, kad da bar negalys į tai atsakyti, bet pra-nešias vėliau Centraliniam Lietuvių Komitetui.
(„Lietuv. Balsas.“)

LIETUVIAI BELAISVIAI VOKIETIJOJE.

Sekantieji lietuviai priklauso prie belaisvių stovyklos Pr. Holland (Rytprusuose), bet laikinai randasi įvairiose vietose, apskirtyje Allenstein, daugiausiai kaip žemdarbininkai.

Vardas, kaimas, gubernija.
Bitenas, Nikod., Šogiček, Kauno Eimann, Kasim. Liksnaki, Kauno Martusevič, Ludvig, Gorševič, Vilniaus, Matzkevič Ivan, Lidių, Vilniaus, Orlovski, Anton, Rogazaki, Suvalkų, Petrukjonetz, A. Skindeliški, Suvalkų., Rungis, Vilkentij, Serevidi, Suvalkų., Trijuulla, Jegov, Rėsevičyki, Vilniaus, Tamulevič, Ant., Griškabudą, Vilniaus., Vitkovski, Ambr., Ernestinavo, Vilniaus, Stepanetz, Filip, Djanovka, Vilniaus, Krollik, Ivan, Boričaba, Kauno, Gejevski, Ivan, Lobeniki, Suvalkų, Gaškos, Kaz. Zampol, Vilniaus, Aniko, Julian, Bojarko, Vilniaus, Bjedniski, Ossip, Ratphmial, Vilniaus, Borowik, Adolf, Tėerniška, Kauno, Bledėiko, Miron, Busumi, Gardino, Gološinski, Vavrzyn, Kumorovo, Kauno, Markevitz, Kasim, Šiauliai, Kauno, Leševitz, Anton, Lešanita, Vilniaus, Matrsanski, Petr. Smilčeniški, Vilniaus, Narbut, Fr. Šaluki, Kauno, Polianski, Miron, Damačina, Vilniaus, Kašlevitz, Vikenty, Poperei, Vilniaus, Vakučik, Andrej, Dologoje, Gardino, Vylkrest, Emilijan, Sturdsenki, Suvalkų, Sovlowitz, Konstan., Gorodilovo, Vilniaus, Latvīs, Stanisl. Tapak, Kauno, Šveniš, Karl, Vilkomir, Kauno, Šarabaika, Aleks., Gloskoje, Vilniaus, Juška, Ossip, Terwidze, Kauno, Mjetun, Kazimir, Savranze, Kauno, Matzkello, Adolf, Mackely, Vilniaus, Mikutzki, Petr., Melijunzy, Kauno, Ma-

tulionis, Martin, Palwy, Kauno, Abromovič, Kas., Dresvjaty, Kauno, Augustomas, Jan., Anjuny, Kauno, Aleksonis, Ossip., Novosedse, Kauno, Kočewoski, Pavel, Isalabo, Kauno, Kižun, Ossip, Bojaro, Kauno, Kočobka, Ustin, Sosnovka, Vilniaus, Novicki, Stan. Trompatų Kauno, Strijach, Kon. Porehody, Vilniaus, Votkevič, Ossip, Poniewiś, Kauno, Voltis, Simon, Digry, Suvalkų, Vojukevič, Ossip, Suvki, Kauno, Vilkėniski, K. Margony, Vilniaus, Miornis, Josef Podiški, Kauno, Špjačkovski, Anton, Jabrevizy, Viln., Bernotas, Ivan, Promysel, Kauno, Medjevski, Sigmund, Bojaro, Kauno, Močenis, Jurgis, Surdečki, Kauno, Judėevič, Josef, Gudereuny, Viln. Sipailo, Andrej, Dovjatsik, Viln. Stanšaitis, Ivan, Pukaiej, Kauno, Putno, Boleslav, Smutki, Kauno, Stepanetz, Ossip, Dajanovka, Vilniaus, Spronsky, Ivan, Polesje, Vilniaus, Kosjol, Michal, Kosinovo, Gardino, Kušuk, Isak, Ljajčko, Minsko, Gembički, Kazim., Boruzow, Gardino.
(„Dabartis.“)

KARĖS PABĖGĖLIAI JIESKO AMERIKIEČIŲ.

Jieskau Karolio Čiuberki, kuris pirmias gyveno Brooklyn mieste, 120 Grand Str., ir paeina iš Kauno rėdybos, Šiaulių apskričio, Gruzdzijų valsčiaus, Trumpaičių kaimo; taip pat jieskau Kazio Mikolaičio ir Aleksandro Maka-vecko. Abu pastarieji paeina iš Kauno rėdybos, Šiaulių apskričio, Žagarės valsčiaus, Žiurių kaimo. Atsiliepkite! Mano adresas:
Vincas Mikolaitis,
Bogorodickaja Tula guber., Kovenskovo agronomič. učilšė.

Vienas „pasiimsiu“ geriau negu du „gausiu.“

Nesikasyk pakaušę kuomet esi su kepure.

KORESPONDENCIJOS

NEWARK, N. J.

Gegužio mėnesio pradžioje Newark prasidės iškilnės 250 metų apvaikščiojimo Newarko miesto. Šiose iškilnėse dalyvaus ir lietuviai. Gegužis ir birželis mėnuo yra paskirti įvairiems perstatymams parodomis ir tt. Per tuos du mėnesius kiekvieną dieną yra paskirta kas nors indomaus. Kiti vasaros mėnesiai paskirti konvencijoms, atletikai, žaislėms ir tt.

Vienas svarbiausių tikslų šio apvaikščiojimo tai istoriskas perstatymas (historic pageant), kuriame ant scenos dalyvaus net apie 3,500 ypatų (perstatytojų). Tai bus viena milžiniška drama, kuri parodys visą Newarko istoriją nuo 1666 metų iki dabartinių laikų, o scenarija ir kostumai bus pritaikinti prie istorijos perrodų. Perstatymą sadoš ne profesionalai, bet liuosnoriai žmonės, kurie paaukavo savo laiką tam tikslui, jie yra surinkti iš visų tautų gyvenančių Newarkke. Perstatymas įvyks Gegužio 30, 31 ir Birželio 1 ir 2 dienose parke. Lošėjai pradės mokyti savo roles 6 savaites prieš perstatymą. Šiame perstatyme dalyvaus keletas šimtų lietuvių, loš įvairias roles. Po vadovyste p. A. Radzevičiaus organizuojame didelį chorą; turės apie 300 balsų, jie padainaus lietuviškas tautiškas dainas, laike perstatymo bus žinomi kaip Lietuvos dainininkų būrys (Lithuanian Singing groupe). Po vadovyste p. A. Barkansko, organizuojame lietuvių šokikų būrį, kurie šoks lietuviškus tautiškus šokius laike perstatymo ir bus žinomi kaip Lithuanian dancing groupe.

Tad pasirodo, kad lietuvius reprezentuos skaitlingas būrys. Birželio 17 d. lietuvių turės didelę parodą, apvaikščiojimą, į kuri kviečia ir apielinkės miestų lietuvius prisidėti ir padidinti lietuvių skaičių parodoje. Harrisono ir Kearneys dr-jos jau prisidėjo ir veikia išvien su Newarko dr-joms. Butų geistina, kad ir kitų artimų miestų lietuvių prisidėtų. Čion gera progra pakelti lietuvių vardą.
Dar nuo pradžios 1915 metų Newarko miesto majoras paskyrė komitetą iš 100 žymių newarkiečių, kurie per tą laiką darbuojasi kad Newarko 250 metų apvaikščiojimą padarius pasekmingu. Per šį komitetą ir lietuvių tapo užkviesti dalyvauti šiose iškilnėse. Per iniciatyvą šv. Jurgio dr-jos, visos Newarko, Harrisono ir Kear-

nys dr-jos likosi užkviestos prisijusti po 3 atstovus, del apkalbėjimo apvaikščiojimo reikalų. Vasario 9 d., 17 dr-jų dalyvavo pirmame posėdyje; išrinko valdybą: K. Vaškevičių, pirmininku, P-lę Vaskevičiute, pagalbininke, M. Truską Sekretorium. Dr-jų atstovai, (kurių dalyvavo 33) ingaliojo centro valdybą darbuotis delei apvaikščiojimo. Per pasidaravimą dr-jų atstovų, centro valdybos, gauta leidimas nuo komiteto 100 lietuvių dalyvauti istoriskam perstatyme, įvairiose grupose: dainininkų, šokikų būriai ir tt.

Kovo 19 d. įvyko antras susirinkimas suvienytų dr-jų atstovų ir dar 6 dr-jos prisidėjo; iš viso dalyvavo 23 dr-jos su 45 atstovais. Atstovai, valdybos planus patvirtino ir išrinko įvairius komitetus darbuotis sutaisymui programo, lietuviams, apvaikščiojimo dieno-se.

Neprošali paminėti, kad del iškilnių dabar stato milžinišką „grand stand“ Weequech parke, kuriame galės lengvai susėsti 40,000 ypatų; lėšuos \$28,000.

Per visą vasarą Newarko miestas bus puikiai papuoštas, tad kurie atvyks iš kitų miestų turės ko pažaurėti ir kuom pasigėrėti. Atsirodo „žmonės“, kurie nori lietuvių programo dalei kenkti, bet jie neįstengs. Apie juos pakalbėsiu vėliau.

Mikolas Truska,
Suvienytų dr-jų atstovų raštinin.

SO. BOSTON, MASS.

Balandžio 2 d. 1916 m. 7:30 v. vakare atsibuvo prakalbos S. Bostono Teismo salėj. Surengtos Lietuvių Šelpimo Fondo, kuriose kalbėjo svečiai iš Lietuvos, p. A. Bulota, Zemaitė ir „Žiburėlio“ pirmininkė, p. Bulotienė. Apie ką svečiai kalbėjo, tai jau aš nei neminėsiu, nes mes žinome su koku tikslu jie yra atkeliavę ir apie tai jau buvo laikraščiuose savu laiku rašyta. Turiu priminti, kad prakalbos pavyko, nes į Lietuvos Šelpimo Fondą surinko aukų \$301 ir „Žiburėliui“ apie \$40,00.

Tik aš turiu priminti mūsų visuomenei, kad mūsų socialistai rengdami šias prakalbas pastatė pirmesnėj vietoj savo vyriausią organą „Šakę“, nei svečius iš Lietuvos, pirmians nei svečiai pribuvo į svetainę. Buvo kaišiojama žmonėms „Šakė“ kas daugumai rodėsi keistai, ir daugumas atsimokėdami mūsų socialistams nei biskį neaukavo. Gal mūsų socialistams rodos, kad jie gerą darbą atliko, bet aš pasakysiu, kad ne, jei ne „Šakė“, tai būtų daug daugiau aukų surinkta, nes žmonių buvo gana daug.

Taipgi dainavo „Laisvės“ choras iš Cambridge, Mass.; dainos taip pavyko, kaip Lietuvai senovėje dainuodavo.

Ex-Dobilas.

HAVERHILL, MASS.

Kovo 26 d. Lietuvių Klubo salėje naujoji AM. Liet. Tautinės Sros kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo mok. M. Šalčius ir Z. Jankauskas. M. Šalčius plačiai apibriežė Sandaros tikslus, visą programą ir kvietė, kad visi lietuvių prisidėtų prie naujosios kuopos. Tuojaus prisirašė 16 narių. Pirmo kuopa turėjo 46 narius, taigi dabar turi 62. Bet tai dar neviskas — žadėjo daugias prisidėti. Haverhillo Sandaros kuopa susiorganizavo kovo 12 dieną, tame

FELJETONAS
SYKĖI Į METUS.

Visai neseniai, aną vakarą, Gervazo šeimyna valgė vakarienę ir kaip ir visuomet juokdavosi, apkalbėdami dienišius nuotikius. Kiekvienas jų turėjo šitą papasakoti naujo, arba ir senas kalbas kartojo. Tik viena šeimininkė, Gervazienė, buvo rusti, susiraukusiai kaip devynios pėtnyčios. Tą jos piktumą pastebėjo Piplys, ir paklausė:
— Motin, o kas Tamistai
— Nieko, taip sau, — nemorom sumurmėjo ji.
— Tai jau ne nieko, ką bešneketi. Tur būti Gervazas supykino — teiravosi Piplys.
Gervazienė prijuostės kampu nušluostė sudrėkusius paakius ir ėmė bėsti:
— Vis-tiek, vyrai, kaip sau norite, taip darykite, bet jeigu kartas nors neisite šimet velykinės išpažinties atlikti, tai bukite tikri, kad kampas bus atsakytas.
— Na, vyručiai, naujas išradimas, — vampselėjo Bubnelis srėbdamas karštus garuojančius kopustus.
— Ištikrųjų naujas — dadurė Šleivukas.
Senis Gervazas padėjo šaukštą tuščion lėkštėn ir piktomis žėrinčiomis yt ugnis akimis, pažvelgė

moteries link ir tarė:
— Su įniamiais nesirupink! Žinok tiek, kad šimet pardavus „Ožį“, taip neatsitiktų, kaip pernai metą. Dabokis sukūsti pirštus į svetimus plankus. Nes...
Vyrai susiėmė šonus ėmė juoktis, o Gervazienė užraudo pykti.
Gervazas gi tėsė kalbą toliau:
— Pirmiau ir aš laikiau savo žmonos nuomonę ir maniau, jeigu aš ką nors pripažįstu, tai ir visas pasaulis turi tą patį pripažinti. Bet pernykščiai nuotikiams mano žmonos su p. Tabakiene, ir pagaliaus užmokėjimas 10 dolarių baudos, privertė ir mano smegenis daugiau mąstyti apie velykinų nandingumą.
Rimtutis sėdėdamas kampe klansėsi Gervazo kalbos — ant galo tarė.
— Teisybė Gervazai! Žmonės turėt labiau apie tai pagalvoti. Bet... Kad mūsų liaudis dar toli nuo to, kad galėtų į viską žiūrėti. Jeigu netingite klausytis, papasakosiu.
— Permai metą kaž-kaip pasitaikė proga su tulu reikalu užėiti pas smuklininką Pilinskį, kuris nepaprastai gerai vertėsi. Biznio delei Pilvinskis laikėsi indiferentiškai. Jis buvo kaip-kada ka-

talikas, socialistas, arba ir aršus bedievis. Vienok tikriausiai iš jo buvo smuklininkas. Jis ėmė nuo visų lygiai „mikelius“ ir dešimtukus ir kišo skambančion dėžėn.
Mano pasirodymas smuklėje nuštevino svečius ir jie sužiuro į mane — tarytum į kokį vilką. Pa-prašiau „lagerio.“ Pašnekėjova kas buvo reikalinga, ir ištuštėnėtaurė buvau bežengęs durių link, bet nežmoniškas pusgirėjų klegėsis privertė pažvelgti atgal. O, Viešpatie! Vienas storas lyg statinė išpurts nuo alaus vyras, laiko rankoje visai dar jauną vaikėžą, už apikaklės ir rengiasi lyginti antausius.
Nežinau nei pats, kaip aš pribėgau ir ėmiau skverbties tarpam melsdamas nenušti vaikėžo. Storas truputį atleido ir sako:
— Kad ne tu Rimtuti, tai šitą nieką bučiau pasiuntęs anan pasaulin! Ar žinai ką šitas varvanosis cicilikas sako?
— Naigi?
— Jis sako, kad mūsų Dievas beprotis, ir mes tikintieji esame bepročiai. Na, ar tokiam nereikia kailin? Kuris netik tikinčius, bet ir patį sutvertoją vadina bepročiu.
— Patarlė sako: „Kas kaip pasiklo, taip ir išsimiegos“ — tariu aš.
— Išsimiegos ar ne, bet tokiam smargliui nosį nušluostei ir užbaigta, — kalbėjo storasis vyras.
— Juk tai nuodėmė! — pastebėjau jam.
— Nuodėmė! sumušti bedievi ciciliką. Cha-cha-cha. Geriau sa-kytum, atlaidus aplaikiysi.

— Nejaugi?
— Žinoma.
— Kas taip sakė?
— Kuningėlis per pamokslą.
— Kada?
— Vakar vakare.
— Meluoji, taip ne sakė — įsi-kišo Rudaplaukis vyras.
— O kaip-gi?
— Sakė tik tiek, kad su bedieviais nedrangauti ir jų ant „burdo“ nelaikyti.
— O-gi ir prie mirusių bedievių nebūdėti ir jų nepalaidoti. Ar ne sakė? — teisinosi Storas vyras.
— Tai jau... — patvirtino Rudaplaukis.
Jųjų kalbą petraukė smuklininko storas balsas:
— Ką gersite?
Jie meiliai sužiūrėjo link jo. Ant „baro“ pasirodė bonkos raudono-balto skjistimo, ir putojančio alaus taurės sekė paskui. Vaikėzas-gi pasinaudodamas proga, dingo yt muilo burbulas iš smuklės. Aš-gi taip pat išdulinau laukan.
Gatvės beveik buvo tuščios. Kur nekur matėsi slenkantį tam-sų šešėliai. Oras sunkus drėgnas. Dievnamyj girdėjosi graudulinos giesmės, kylančios danguosna. permaldavimui rustaus gyvuno Sutvertujo.
Rimtutis užbaigė savo pasaką. Tuo tarpu senis Gervazas užkurė molinę pypkę ir užsimastęs paklausė Rimtutio:
— Pasakyk, mielasai, delko žmonės lkas metai, ypač tuomet, kada prieina kuorimėciausiai skaityties su siela, tuomet iškilja pasibaistėtini dalykai tarpe tikinčiųjų ir netikėlių?

laikė, kada Bostone buvo tautininkų konferencija. Susitvėrė ji darbštumu Juozo Pašakarnio, laikrodininko. Dabar jau prie kuopos prisidėjo Jonas Večkys, Petras Čiras ir kiti darbštūs vyrai, taigi užtikrinama, kad kuopa gyvuos gerai ir darbštumo joga netruks.

Dar truputį apie prakalbas. Pasibaigus kalbėti mok. Šalčini — kalbėjo Z. Jankauskas iš Lawrence. Kalbėjo gana gerai irgi apie ALTS. programą, taipgi ir apie vietos lietuvių, jų ydas ir tt. Haverhillio lietuvių turi pasistatę savo namą. Žemai turi klubą, o viršuje graži dikta salė su gan brangiais rakandais ir šviesomis. Dabar atsirado tokių lietuvių ypač dirbančių pas svetintaučius smulkėse, kurie pradėjo įvairiais būdais kenkti namui. Mat, kad užmokėti skolas už namo pastatymą, butinas reikalas palaikyti metas kitas klubą. Vistiek pat dar lietuvių nėra visai blaivūs ir kad neturės savos užiegos, tai eis pas airius, amerikonus; ir galima sakyti, dar pas juos daugiau nusigeria, skatiko palieka, negu savoj vietoj — klube, kur tvarkingai viskas prižiurima, nes nusigerti neduoda. Taigi tie lietuvių, kurie dirba pas svetintaučius, matyti, kad nusamdinti savo bosų, kludo klubui gauti laisnius, daro visokių neteisėtų skundus, užmetimus ir tt. Z. Jankauskas savo kalboj tokių lietuvių klaidas papėikė ir ragino, kad dirbti daugiau savo naudai, o paskui, kada jau išsimokės už namą visas skolas, tai galima bus ir kitiems.

Ant prakalbų žmonių buvo daug. Laikė prakalbų kažkokiu du seniu vis garsiai murmėjo. Tas negražai ir netvarkingai. Taipgi kasžin kodėl musų žmonės yra skupūs, kada buvo kolekta lėjų padengimui, ir nors buvo renkama du kart, bet tik surinkta 6 dol., su centais, o išlaidų buvo apie 10 dolarių. Rodos žmonės dirba, pinigų turi. Bet priežastis matyti toji, kad musų žmonės nesusiprėtę, dalyko neatjaučia. Susitvėrusiai Sandaros kuopai bus daug darbo, pakol vietos lietuvių sukultūrinis.

M. B.

PHILADELPHIA, PA.

Linksmindamiesi tautiečiai neužmiršta ir savo brolių vargstančių.

Kovo 5 d. šių metų atsibuvo vestuvės p. Ambr. Kentros su p-le Magdalena Vitkauskinte. Svečiai besilinksmindami sumanė maždaug ir savo brolius ir seseris šuolinti, kurie kenčia didžiausius vargus. P-as A. Kentra padavino Alfa V. Barysą idant jis paragintų svečius prie aukavimo. A. V. Barysai pakalbėjus apie baisias kančias ir baisenybę dabartinės karės, sugriandino vestuviniukus, kurie visi gausiai aukavo, išskyrus kelis musų „susipratėlius.“

Dar turiu paminėti, kad čia vienas susipratėlis labai gražiai pasielgė su vietiniu lietuvių respublikonų klubu, kad net teisme dalykas atsiderė. Puikus iš jo vyras ir dar L. Š. F. antras kasierius. Vėliau apie minėtą didvyrį pranešu plačiau, žinoma kuomet teismas išneš nuosprendį.

Tariu širdingą ačiū visiems aukavusiems, o ypač jaunavedžiams (Aukos ir ynkautojų vardai bus pagarsinti kitame skyriuje — Red.).

Alfas V. Barysas.

BALTIMORE, MD.

Draugijų konferencija šelpimui nuo karės nukentėjusių buvo surengusi prakalbas ant Balandžio 2-ros d. ir buvo pakviestas už

kalbėtoja p. St. Šimkus, bet p. Šimkus paskutinėse dienose atsišalino; jis savo laiške darė suprasiti, kad klerikaliska politika jį sunervavo, kad net ir ant sveikatos atsiliepė, taippat pranešė, kad apleidžia Philadelphia, Pa. o kareči pasibaigus važiuos į Lietuvą, o jie čionai tegul pajasi. Atsisakius p. Šimkui, buvo p. J. O. Širvydas „V. L.“ redaktorius, bet ir tas negalėjo pributi iš priežasties, kad tą pačią dieną buvo Brooklyne sandaricėlių susivažiavimas. Atėjus paskirtam laikui, žmonių prisirinko pilna lietuviška svetainė, nes ant plakatu buvo pagarsinta, kad kalbės p. St. Šimkus, bet kada sužinojo, kad p. Šimkus nėra, tai nekuriu buvo neužsiganėdinę ir manė, kad tai buvo prigavystė. Renkamant aukas žmonės buvo ne duosnūs, mat vietiniai kalbėtojai negalėjo publikai taip inkaitinti, kad jų širdis būtų suminkštėję, nors ir gana vaizdingai kalbėjo. Aukų tapo surinkta 12 dol. ir 77c.

P. J.—as.

CLEVELAND, OHIO.

Kovo 19 d. Papovėi svetainėje „Laisvės“ draugija turėjo prakalbas. Kalbėjo p. A. Žagaras du kartus, o ant galo atsakinėjo į klausimus. Pirmoje kalboje pėikė ir niekino ALTS. ir visus veikėjus, dirbančius del lietuvių tautos labo, nekurių net vardus suminėjo, bet tas publikai nepatiko, net tik keli šakiminkai pliauškinio jam rankomis, mat žmonės jau suprantą kur pelai kur grūdai. Žinoma, dangiausiai klievo Širvydai ir Šliupai, kam jie nori del Lietuvos ir Latvijos atskiros respublikos. Sulyg jo supratimo, kad lietuvių juo greičiau ištautės, tuom bus geriau ir daug kitokių niukų prikaltėjo. Klievo klerikalams ir L. G. ir A. F., Tautos Tarybai. Liepė aukanti į L. Š. F., tai yra į socialistų fondą. Sulyg Žagaro, socialistai tai geriausi ir teisingiausi žmonės. Tarp kito ko ragino žmones skaityti „Šakę“ na, ir kitus socialistiškus laikraščius. Ant galo leido statyti klausimus, bet niekas nieko neklausė, juk ir taip aišku, ką p. Žagaras kalbėjo. Klausimus statė patis socialistai, bet ir jiems nemokėjo atsakinėti. Matyti, kad išmintingiesnieji socialistai nekaip žiuri į p. Žagaro prakalbas. Viena žodžių prakalbos nenusisėkė. Vienas gerai, kad clevelandiečiai gavo pažinti tą „dranga“ Žagarą.

Nemuno Banga.

CHICAGO, ILL.

„V. L.“ N13 patėmijau pono Drevės straipsnį „iš tampo mus, apie mus“ aprašantis Chicagos augšto mokslo paneles. Man tas straipsnis išrodo gana keistu, nes nieko jame tikro nėra, jei išmesti pagirimą, ir pasididžiavimą ar pagostimimą Chicagos panelių... atsiprašau — Chicagos klubo — „Gabija Sorosis.“ Teisybė, jau metai kaip tas klubas susitvėrė iš augštos kilmės panelių, neužginėysiu, bet svarbu ar ištikrųjų tos panelės jau tiek daug gero lietuviams padarė, kaip jos straipsnyje idealizuojamos. Aš manyčiau, kad iš tų visų panelių nei ke lioms nerupi musų tautinis susipratimas ir darbas, bent iki šiol nebuvo matyto to darbo. Tiesa, viena-kita tų gerbiamų panelių pasirodė scenoje, sudainavo keletą dainelių, bet tai tokius darbus ir tai dar geriau atliko ir bemokslės lietuvių, o visgi kaip iš baigusiujų augštesnius mokslus galima reikalauti ko daugiau negu paprastai.

Mano supratimu gabietės susitvėrė sau klubą nevadovauda-

mosios kokiais nors augštais idealais, ne del supažindinimo lietuvių su svetintaučiais, o vien delto, kad pasirengti sau linksmus vakarus, kur būtų galima, na atvirai tariant, su svetintaučiais vaikinais linksmai laiką praleisti, nes lietuvių vyrai netaip jau smarkiai kimba. Žinoma labai gaila, kad taip elgiasi čekagietės inteligentės, bet jos lai supranta, lai nors pamasto kiek nuveikia paprastos neinteligentės mergaitės, kurios veikia. Jos ir nereikalauja sau jokios pagarbos. Minėtan kluban nepriimamos bemokslės, bet tai iš jo turėtų tik ir plaukti mokslas, nes jos mokyto, o kur šiandien ta mokslo upė? Niekas apie ją negirdėjo.

Bet kam buvo skirties inteligentės nuo neinteligentių? Atsakyčiau, kad jei tos inteligentės įsimašo į neinteligentes, tai niekas iš jų tampo negali išskirti. Čia tai ir galima būtų paklausti kas tas inteligentiškumas, jei jo negalima pamatyti neapsitvėrus siena. Na, bet tiek to.

Jei jau norima tur daug gero padaryti, tai man rodos, kad klubas turėtų stovėti visiškai ant tokių pamatų. Turėtų jame mokyti tų „augštybių“ ir paprastos bemokslės mergaitės. Bet jei norima tik šokiais ir baliais supažindinti svetintaučius, tai jau nežinau. Pagaliau, jei imti vidujiniai, vargiai tos augštos panelės augščiau stovi už musų taip vadinamas bemokslės, kurios irgi turime sieti, kurios irgi nemažiau siekia prie idealų, pagaliau nekurių tų bemokslų visą savo triušą pašvenčia tam, o jas ignoruoti tik delto, kad jos nemindžiojo „kalėdžiū“ slenkščio yra neišmintinga.

Jei norima kas nuveikti, jei norima pakelti lietuvių, tai kodėl Jūs inteligentiškos panelės neuždedate laikraštį pasvęstą motėrimis, kodėl Jūs tas bemokslės stengiatės palaikyti prie „vaikių ir pečiaus“, kodėl joms neparodote takus. Jei būtų laikraštis, mes galėtumėm mokyti iš jo, juk palaikimui tokio laikraščio intelektualo pakanka pas mus inteligentės, o jei nepakanka, tai kam jos vadinasi inteligentėmis! Mano nuomonė ta, kad visiems kartu einant kur kas geriau. P-s Drevė kalba apie kumščias; taip, bet argi jau visos bemokslės tik ir lanko tokius balius kur kumščios darbe. Arba kitais žodžiais, kas neinteligentas, kas daug mokslo negavęs, tas kumštiniukas. Apširinkimas! Drąsiai sakau, kad yra daug švėrių mergaičių, gal švaresnių ir už inteligentes.

Atleis man panelės inteligentės, pasakiau tą, kas širdyje sėpėjo, kas nepatinka, atleiskite, žinote nemoku a la bon tono prisilaikyti.

Bemokslė Lietuvaitė.

PATĖMIJIMAS.

Kokie du ar tris mėnesiai atgal „Laisvė“ patėmijo, buk tai antras „Lietuvos“ redaktorius, (užmiršau jo pavardę) apėjo „Lietuvą“ ir nuėjo „Kataliką“ redaguoti. Čia pat tas „Laisvės“ Herodotas, ir patėmija „matomai tarp klerikalų ir tautiečių nėra skirtumo.“ Dabar 24 d. „Laisvės“ kitas tokis patėmijimas „buk tai „anarchistiškas „Darb. Balso“ redaktorius, Laukis be jokios smegenų operacijos, persikėlė į tautišką konservatyviškąją „Lietuvą.“ Čia pat tas Herodotas savotiškus komplimentus neužmiršta pridėti. „Mes jau tenai sakėme, kad nuo lietuviško „aidoblyno iki atžagareiviškųjų tautiečių tankiai nėra nei pusės žingsnio.“ Kam tik vieni tautiečiai, nes ne

kitaip nei pas socialistus. Russell buvo socialistas, o dabar Rooseveltas šalininku.

Socialistų kasierius su viena koja stovi L. Š. F., o su kita — Kemėšio-Gabrio biuro fonde. Tai gi matomai, kad tarp socialistų ir progresistų nelabai kokis skirtumas, o tarpe socialistų ir Kemėšio — Gabrio partijos visai nėra skirtumo, nes aiškiai matyt, kad ne tik kasierius užganėdintas dviem sėdynėm, bet ir visi socialistai.

P. Kalakauskas.

Apie beprotinius.

Tulas Ex Klierikas „Keleivio“ N52 (1915 m.) pajudina dar niekad lietuviškoje laikraštijoje negvildentą klausimą — apie beprotinius. Visa bėda tame, kad tas straipsnis begalimiai tendentiškas, ant tiek pilna tendencijos, kad nebežinau ar rašoma apie beprotinius ar išjuokiami religija. Galima būti priešingu bi kokiai religijai, galima būti be jokiu augštesniu idealu, galima būti iki dugnu „laisvamaniu“, bet elementarinė etika rodo, kad visgi nereikia iškreipt faktus ir jei aprašyti „Ką mačiau beprotinamyje“ tą reikėjo ir rašyti, ar bent tą, ką galime tenai matyti, bet nerašyti to, ko visiškai nėra. Stačiai melagingais aprašymais tik visuomenė klaidinama. Aš čionai bandysiu atsakyti p. Ex Klierikui ir po draug apipiešiu kas dedasi beprotinamyje.

Aš esu ištarnavęs 5 mėnesius kaip bepročių prižiūrėtojas, ir gerai persitikrinau priežastis tų nelaimingųjų. Daugiausiai prie beprotybės priveda ne tykyba, kaip Ex K. sako, bet lytiškų ligų aukos. Kuomet žmogus užsikrečia lytiškais ligomis ir nors jos buna apslėptos, bet vis vien ankščiaus, ar vėliau sumašo smagenis. Tuomet jau ligonis ne beįgydomas. Paskui sulyg didžiūmos seka alkoholiniai bepročiai. Treti yra meilės bepročiai, ir taip toliau.

Ar yra tikėjimiškų bepročių? Taip yra, bet vietoje dviejų trečdalių, vos iš dešimties vienas. Tai kamgi taip meluoti? Tos moteris beprotės, kurios puola ant vyrų, tai ne tikėjimiškos beprotės, bet yra meilės aukos. Tokios pačios moteris ir Tamistai, norėjo duoti bučkį, jei ištikro p. Ex K. būvai beprotinamyje.

Kokis beprotis ką veikia? Lytiškų ligų nelaimingieji yra gyvais „nabašninkais.“ Jie daugiausiai miega arba sėdi ramiai, tankiai vaitoja, prie jokio darbo juos negalima prikaltinti; apmėres jų kumas tinginiu, žodžiu sakant gyvas negyvėlis. Alkoholinis beprotis daugiausiai trankosi, rėkauja, mušasi su kitais bepročiais, kartais darbštus, viską veikia, nei valandėlės nebuna ramus, jis daugiausiai rengiasi ką tai užmušti, nekuriu ir iš užpakalio užpuldinėja, ne tik ant bepročių, bet ir ant bent žmogaus. Kartais net ir prižiūrėtoja tykoja, nors jo bijo labiau kaip ugnies. Meilės ligonis tankiausiai kalba apie savo praeitį minėdamas ypatybę, kurią mylėjo, kabinėjasi aplink stulpus, viską bučiuoja, dažnai dainuoja meiliškas dainas. Jų blogiausi pasielgimai — tai barsty mas savo sėklų. Gydytojų yra aštriausiai prisakymu prižiūrėtojamams saugoti nuo to, nes tas yra didžiausiu trukdymu ligonio pasveikimo.

Tikėjimiški ligoniai daugiausiai medžiiasi klupoja, kalba apie dangų, Dievą. Jie dažniausiai buna labai darbštūs. Naktį visai nemiega šaukiiasi pagalbos, nes kur

tik jie pažiuri, ten vis mato velnią. Kartais pridirba daug juokų. Pavyzdys: „gelbėk mane, štai velnias tupi po mano lova, o štai kitas tiesiog lipa ant manęs.“

Del kitų priežasčių netekę protu žmonės turi įvairių įvairiausių impratimus. Iš tikrųjų p. Ex K. labai klaidingai suprato bepročius, jeigu jis drįso priskaityti net du trečdalius prie tikėjimiškų bepročių. Aš dviejuose beprotinamyse tarnavau ir nei vienam nepatėmijau, kad tai būtų taip kaip p. Ex K. nori žmonėms inkalbėti. Esu tarnavęs ne bi kokiuose, privatinuose beprotinamyse, bet valstijinėse įstaigose, mieste A. 4 mėnesius ir mėnesį mieste N.

Šiuom žygiu mėginys lietuvių visuomenę supažindinti ir su pačia beprotinamų tvarka. Mes turime daug visokių knygų-kningėlių, taipgi plačią laikraštijų ir daug visokios rušies rašėjų, kurie aprašo mums darbininkų dirbtuvėse vargus, kalėjimų kalinių vargus ir šiaip visus apsiereiskimus musų gyvenime, bet ar nors vienas puse lupų išsitarė apie beprotinius ir bepročių vargus ir pasibaisėtiną jų kankinimą. Ne, nei vienas nėra nei pusė žodelio pasakęs. Turbut kiekvienas mano sau, jog beprotis jau yra atgyvenęs savo lauką ir visuomenė neturi reikallo rūpintis jų likimu. Įsteigiame jiems ligonbutį, duodame gydytojus, prižiūrėtojus, maistą, drabužius ir visą tą, kas tik yra reikalinga žmogaus gyvenimui. Tai po galų ką gi daugiau reikia? Bet ar visuomenė turi nors mažiausį supratimą, kaip tas viskas yra sunaudojama, ką visuomenė yra paskyrus bepročiams? Ar prižiūrėtojai ir gydytojai yra tokiais, kolki jie turėtų būti.

Daktarai nors ir yra žiaurus, bet jei jie nebuna visuomet su ligoniais ir ligoniai mažiau nuo jų nukenčia. Bet prižiūrėtojai, tai jau yra baisesnė už budelius, pas juos nėra nei kibirkščelės žmogaus gėiskumo. Jie atlieka inkvizicijos darbus! Atvežė sumišėlių gana sveiką fiziškai, o už mėnesio ar dviejų jau ligonis netik protiškas, bet ir fiziškas. Kas gi su fiziška sveikata atsitiko? Prižiūrėtojo arba attendento kieti kumščiai ir stiprūs muskulai sunaikino jo fizišką sveikatą. Nuėikine į beprotinamį ir atidžiai pradėkime tyrinėti ligonius ir šimtus nasime su „ruptura-ruptured.“ Taipgi rasime daugumą su nupuvusiomis ausimis ir su sulaužytais šonkauliais. O jau taip visais tai pageltę it rudens lapas šalnos pakirstas. Dabar paklauskime ligonių giminių, ar prie atidavimą į beprotinamį ligoniai buvo taip su sudarkintais kūnais? Anie atsakys: „Ne, jie buvo visai sveiki fiziškai.“ Tai kas gi juos čia taip sudarkė? Juk čia jie yra atiduoti gydyti, o ne mušti. Bet tai yra tik taip sakoma, o antraip daroma.

Valstijos beprotinamyse ar taip vadinamuose ligonbučiuose yra instrukuota visiems prižiūrėtojams, kad jie nemuštų ligonių (bepročių) tik per veidus, nes ant veido buna žymė, už nepildymą šio įsakymo prižiūrėtojai buna atstatyti nuo vietų. Bet mušti kumščiais ir pilvą arba per ausis ištisą ranką tai nieks nieko nesako.

Kaip atsiranda rupturas pas beprotį? Augščiau minėjau, jog veidan mušti uždrausta. Tokiu būdu daugiausiai yra mušama kumščiais ir pilvą arba gana tankiai ir koja spiria į pilvą. Tarp benušdami pralaužia abdomento plėves ir išspaudžia rupturą. Au-

sų nupuvimas ir yra priežastis mušimo, benušdamas plakčia ranka per ausis, sumuša kremzlę ir po tam pradeda sumuštas kūnas puti, ir tokiu būdu nupusta ausis. Aš pats esu to visko liudininku. Štai vienas „gražus“ paveikslėlis. Vienas vyresnių prižiūrėtojų išleisdamas pasivaikščioti bepročius taip spyrė koja senelį, kad senelis virsdamas akmeniniais trepais nusilaužė dešinę koją. Kuomet senelis pradėjo ne savo balsu šaukti iš skausmo, tuomet prižiūrėtojas prišokęs vietoje gelbėti, taip spyrė koja į burną, kad kraujais apsiliejo visas senelio kūnas. Na ir kas buvo? Nieko. Nors senelis aiškino daktarams, jog prižiūrėtojas tą jam padarė, bet kas gi bepročiui tikės!

Ar gali beprotis pasiskusti savo giminėms? Ne! Visai ne! Nei laišku, nei ypatingai kada ateina giminės pažiūrėti savo nelaimingo. Iki jį pamato, tai tas buna gerai apkultas ir inbauginas idant nieko savo giminėms nesakytų, nes prižiūrėtojai įsako bepročiui, jeigu tu ką nors pasakysi ant mus ar ant šio ligonbučio, tai kada sugrįžsi, tai ne tik mes tavęs sumušime, bet dar ir šaltame vandenyje pamerkšime. Žinomas dalykas, nors žmogus ir nepilno proto, bet vis vien kančias jaučia, tai jį jis ir bijosi. Kas tai yra tas šaltas vanduo? Štai kame dalykas. Kada ligonis buna labai neramus, blaškosi, rėkauja tuomet daktaras paliepia pamerkti jį i vandenį ir mirkinti iki jis pasidarys visai ramus. Žinoma, vanduo turi būti nustatytas sulyg tam tikros temperatūros. Bet vargiai kas pildo daktaro paliepimus, vietoje nustatytą vandenį pagal žmogaus kraujo temperatūrą, tai dar negama, kad prileidžia šaltą vandens, bet dar ledo indėda kokia 50 svarų, kad ligonis visai sušaldytų. Išėjus iš vandens, reikia gerai ištrinti su olive oil ir vėl pamerkti i vandenį. Vietoje olive oil jie ištrina medžių alkoholiu ir įmeta i karštą vandenį. Žinoma po tokiai operacijai daugiausiai ligonis numinsta. Ar gali jie laišku pasakytą apie savo ir kitų kamčias? Ne! Jiems yra duodami popieriai ir konvertai, bet parašęs laišką turi atnešti prezidentui neužlipintą, tas perskaitys, jei rado ką priešingo perplėšė ir gurban. Beprotis pats negali įmesti laiško i kratos dėžę: viena jam nevalia, o antra — duris užrakintos, o jis raktų neturi. Tie, kurie yra paleisti ant „parole“ ir tie irgi negali, nes jiems nevalia nuo ligonbučio žemės vienas žingsnis nužengti.

Gal nevienas pamislys, kas gi tai per žmonės tie prižiūrėtojai (attendants, ar nurses). Kodėl yra toki žiaurus! Štai kame priežastis jų žiaurumo — jie dirba per ilgą valandą, tai vieną, o antra jie ant kiekvieno žingsnio sutinka memalonius įspudžius, kiekvienam žingsnyje mato pripuolius, mato mirštant, rėkaujant, pats save nepagodojant, o tas viskas kartu labai atbukina žmogėškų jausmus. O vėlgi ten ne su kasžin kaip išlavintais jausmais žmones yra prižiūrėtojai. Nors beprotinamų valdyba nepriima žmogaus, kuris nėra baigęs amerikonišką grammar school, bet ar mes nežinome amerikonų. Daugiausiai baigę tas grammar schools yra niekas kiti, kaip tik memkos vertės žmonės (žinoma ne visi). Pagaliau nedelto reikalauja būti baigusiu gram. sch. kad būtų mandagus, bet delto, kad galėtų išduoti raportą iš ligonių gyvenimo dienos bėgyje.

Alfas V. Barysas.

Philadelphia, Pa.

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.
Jo draugas. — J. V. Liutkauskas, 164 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.
Susin. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa.
Fin. Sekr. — J. O. Širvydas.
Išdėininkas. — M. W. Bush, 109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y.
KOMITETO NARIAI: —
 Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J.
 Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y.
PROGRAMOS KOMISIJA: —
 Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa.
 J. Chmieliauskas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KUOPŲ STOVIS.

(Pirmąją dešimtį kuopų praleidžiame, dėl vietos trūkumo).
 10. New Haven, Conn. ALTS. kuopa.
 11. Waterbury, Conn. ALTS. kuopa.
 12. Lawrence, Mass. ALTS. kp.
 13. New Britain, Conn. ALTS. kuopa.
 14. Rockford, Ill., ALTS. kp.
 15. Bridgeport, Conn. ALTS. kuopa.
 16. Worcester, Mass. — kuopa (nauja).
 17. Grand Rapids, Mich. — kuopa (nauja).
 18. Cleveland, Ohio, — kuopa
 19. Newark, N. J. — kuopa (nauja).

PROTOKOLAS.

AM. Taut. Sand. New Yorko apskr. veikėjų susiavizavimo. SESIJA I.

Amerikos Lietuvių Taut. Sandaros New Yorko apskr. susiavizavimas buvo laikytas Balandžio 2 1916 p. P. Draugelio salėje, 73 Grand str., Brooklyn, N. Y.

1). P-as J. Ambraziejus atidarė susirinkimą ant 10:45 iš ryto, paaiškindamas šio susiavizavimo mierį.

2). Susiavizavimo prezidiumu likosi išrinkta: pirm. J. Ambraziejus, jo pagalb. P. Sakatauskas, sekretor. A. Lapinskas.

3). Delegatų pribuvo:

- 1. P. Norkus, Brooklyn, N. Y.
- 2. R. Karuža, Philadelphia, Pa.
- 3. P. E. Faltinaitis, Paterson, New Jersey.
- 4. T. Sakatauskas, Passaic, New Jersey.
- 5. S. Pauža, Newark, N. J.
- 6. O. Karalintė, B'klyn, N. Y.
- 7. B. Ščegauskas, B'klyn, N. Y.
- 8. J. Ambraziejus, B'klyn, N. Y.
- 9. Vl. Leščinskas, Newark, New Jersey.
- 10. K. Jankevičius, B'klyn, New York.
- 11. P. Narvydas, B'klyn, N. Y.
- 12. J. Stanevičius, B'klyn, New York.
- 13. A. Stankevičius, B'klyn, New York.
- 14. A. Žingėda, Newark, N. J.
- 15. J. Laučiškis, B'klyn, N. Y.
- 16. J. Treigis, B'klyn, N. Y.
- 17. A. Laučiškis, B'klyn, N. Y.
- 18. M. Bulka, B'klyn, N. Y.
- 19. J. Liutkauskas, Brooklyn, New York.
- 20. A. Rinkevičius, Brooklyn, New York.
- 21. P. Gasiunas, Lydhurst, N. J.
- 22. L. Kazianas, B'klyn, N. Y.
- 23. J. M. Danielius, B'klyn, N. Y.
- 24. K. Brazys, Brooklyn, N. Y.
- 25. J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y.
- 26. A. Lapinskas, Brooklyn, N. Y.
- 27. J. Bindokas, Brooklyn, N. Y.
- 28. J. K. Miliauskas, Brooklyn, New York.
- 29. J. Juselis, Bayonne, N. J.
- 30. Dr. J. Valukas, Brooklyn, New York.

- 31. J. Urnevičius, Brooklyn, N. York.
- 32. A. Ramanauskas, Brooklyn, New York.
- 33. J. Kripaitis, Brooklyn, N. York.
- 34. J. Užupis, Brooklyn, N. Y.
- 35. J. Slavickiūtė, Brooklyn, New York.
- 36. A. Sedekerskiūtė, Brooklyn, New York.
- 37. A. Zailskas, Elizabeth, N. Jersey.
- 38. P. Povilionis, Brooklyn, N. York.
- 39. A. Ambrazienė, Brooklyn, New York.
- 40. M. Litviniūtė, Brooklyn, N. York.
- 41. O. Litvaitienė, New York, N. Y.
- 42. U. Kriaunėliūniūtė, Brooklyn, N. Y.
- 43. M. J. Vinikaitis, New York, New York.

4. Išrinkta rezoliucijų komisija: P. Norkus, J. Liutkauskas, S. Pauža.

5. Skaitytas laiškas nuo ALTS. pirmininko p. R. Karužos, kuriame jis leidžia laikyti susiavizavimą ir išreiškia jam gerus vėlėjimus.

6. Konf. pirmininkas pakvietė Sandaros pirm. p. R. Karužą, kad pratarų keletą žodžių. P-as R. Karuža paaiškino, kad nesitikėjęs būti šiame susiavizavime ir trumpai paaiškino Sandaros tikslą ir nurodė link blokų su kitomis sriovėmis.

7. J. Liutkauskas trumpoje prakalboje nurodė tautiečių organizacijos reikalingumą ir jų tikslus.

8. P. Norkus įneša, išnešti rezoliuciją link Bulotos atvažiavimo L. Kazianas pritardamas įnešimui paaiškina, kad L. G. ir A. F. vietinėje konferencijoje panaši rezoliucija išnešta. Žingėda nurodo, kad p. Bulota Newark kalbėjęs visai bepartviškiškai. P. Gasiunas, kuris neseniai iš Lietuvos atvykęs ir kuris dirbo prie L. Cen. Komit. Petrograde, aiškiai nurodė Lietuvos inteligentų veikimą, arba Liet. Komitetą. Jis nurodė, kad ten visi išvieno veikia, o p. Bulota atsitraukęs nuo Liet. veikėjų ir nieko neveikia, bet tik kritikuoja kitus.

Pertraukta sesija pietums.

SESIJA II.

Atidaro pirmininkas ant 2:30 po piet.

1. Vėl kyla apkalbėjimas link p. Bulotos veikimo, pagaliaus tapo įnešta sekanti rezoliucija:

Delei p. Bulotos atvažiavimo.

Neseniai iš Lietuvos pribuvo nauji aukų rinkėjai p. Bulota, p. ni Žemaite ir p. ni Bulotienė, par kviesti socialistų globojamo L. Š. F. Šitie aukų rinkėjai neturinti galios naujo jėkios draugijos Lietuvoje šelpiančios nukentėjusius nuo karės išėjus p. ni Bulotienę, kuri turi ingaliavimą nuo „Žiburėlio“ moksleivių draugijos. Kiek lig šiol žinoma, šie aukų rinkėjai rinko aukas tik socialistų globojamam fondui ir už jį agitato ir podraug jie užgyrė, kad dabar nereikia siųsti aukų, ką socialistai darė ir dabar daro. Iš kitos pusės jie labai aštriai atsineša link „Lietuv. Draug. nuk. nuo karės šelpiti“ ir linkui Lietuvos Centralinio Komiteto.

Kadangi ALTS. savo susiavizavime Philadelphiaje, norėdka na kuolabusiai sutaupti Lietuvos spēkas šiame liudname momente užgyrė Lietuvių Draugijos platų darbavimą ir kadangi šioje draugijoje ir Centraliniame komitete matome visą eilę Lietuvos prakiliųjų vyrų, kaip kurių dirbančių jau nuo keletos dešėtkų metų,

kaip va: Dr. J. Basanavičius, adv. Janulaitis, adv. Leonas, inžin. Naruševičius, prof. Jablonskis, rašytoja Ciurlionienė, poetas Baltrušaitis, Dum. atst. Yėas, Šilingas, Zmuidzinavičius, Šlogeris, Voldemaras, Purenas, Jurkūnis („Kuprelis“ autorius), Vileišis ir daugybė kitų. Todėl mūsų susiavizavimas išneša sekancias rezoliucijas:

1). Mes nepritariame p. Buloto tvirtinimui, kad dabar nereikia skubintis iš Amerikos siųsti aukas del Lietuvos nukentėjusių žmonių.

2). Pakol p. Bulota renka aukas į socialistų globojamąjį L. Š. Fondą, kuris surinktas nuo žmonių aukas pas save laikosi, tol mes kaipo pripažįstantieji reikalauja kuogreičiausio nukentėjusiems nuo karės šelpimo, negalime remti. Bet jeigu gi p. Bulota šiame klausyme permaintytų savo taktiką, — tuomet jįsai mūsų organizacijos galėtų but remiamas.

Pastaba: Kaslink „Žiburėlio“ tai mes jam prijauciamė ir patariame visuomenei remti.

3). Mes išreiškiame neužsiganėdinimą kad p. Bulota viešai stengiasi diskredituoti Lietuvių Draugiją, kuri dirba Lietuvoje neišpasakytos svarbos darbu, ir kurion priklauso visa eilė Lietuvos žinomų ir užtikėtinų veikėjų, ir kurią draugiją mūsų Philadelphiajos susiavizavimas užgyrė.

3. Link atsinešimo į Lietuvos Draugijas nuk. del karės šelpiti. J. O. Širvydas patarė, remti šias Dr. jas: Lietuvių Draugiją, Gydyimo ir maitinimo ir „Globą.“ Taipgi ir „Žiburėlį.“ P. Norkus tam pri tardamas perskaito laišką Europos gerai žinomo veikėjo (kurio vardo nepaduoda), taipgi perskaito kitą laišką rašytą „Darbininkui.“ (menama, kad to paties autoriaus) kuriuose, rašo, kad vokiečių užimtoje Lietuvoje yra susitvėręs komitetas, Lietuvos Šelpimo Dr. ja,“ kurios yra pirm. Smetona, sekret. kun. Dogelis, kurie pasilikę Vilniuje.

Pakol nežinoma ar kitos draugijos veikia užimtoje Lietuvoje, tol patariame labiausiai šią draugiją remti, nes užimtoje Lietuvoje yra didžiausias susėlpimo eikalas.

4. Skaitytas telegramas iš Petrograde, kuriame prašo greičiausios pagalbos, nes lietuviai po vokiečių badu miršta.

5. Gana plačiai nurodoma, kad nekuriame mūsų organai netaktiškai elgiasi, butent „Ateities“, kuri net Sandarai užkenkia. P. Norkus tam priešinasi, sulgy kurio kiekvienas turi teisę pasakyti tą, ką manė, o „Ateities“ nieko tokio dar neparodžiūsi kas prieštarautų Philadelphiajioj priimtiems nutarimams. Pagaliaus didžiama balsų išnešta sekanti rezoliucija:

Susiavizavimo atydzia buvo atkreipta ant tulų išsireiškimų „Ateityje“, kuri yra vienu sandaros organu, kad tenai atkartotinai yra tvirtinama, jogei ALTS. nėra vienintėlė vidurinės demokratinės sriovės organizacija. Mes norime būti visuomenei žinomi, kad šitokiems tvirtinimams nepritariame ir kviečiame visą vidurinės sriovės visuomenę spiestis prie Philadelphiajioje sutvertos ALTS., o mūsų jau esancias kuopas laikytiis prie Philadelphiajioje priimtos platformos ir nutarimų.

6. Likosi sutvertas New Yorko ir New Jersey Sandaros apskritys, kuriam numerį paskirs valdyba. Apskričio valdybon išrinkta: pirmininku Leščinskas, iš Newarko, raštinnikas Zailskas iš Elizabeth, N. J. išdėininkas A. Žingėda iš Newarko, organizatorium

J. Liutkauskas ir J. Ambraziejus.

7. Likosi įsteigtas fondas delei agitacijos reikalų.

8. Skaitytas telegramas nuo Petrograde Centralio Kom., kuriame kviečia dalyvauti Lietuvių susiavizavime, kuris bus laikomas Stockholm, Švedijoje. Patariama tuom pasirūpinti Centr. Vald.

9. Taippat priimta rezoliucija: New Yorko ALTS. apskričio susiavizavimas perskaitęs telegramą nuo Liet. Centralio Komiteto delei siuntimo atstovų nuo amerikiečių į Stockholm susiavizavimą ir delei to, kad dabar artinasi laikas, kuomet prisieis daug veikti delei Lietuvos liuosybės, atkreipiame visuomenės atydzą, kad kiek galint daugians aukauti Liet. Autonomijos fondui.

10. J. Ambraziejus įneša, kad išnešti rezoliuciją link Liet. Šelpimo fondo, kuris surinktas aukas nešiučia į Lietuvą badu mirštantiesiems žmonėms, bet laikosi pas save. Apsvarsčius likosi išnešta rezoliucija:

Sulig parėjusių žnių į mūsų laikraštiją ir sulig vėliausio gauto telegramo, mes dažinome, kad dabar tapo suorganizuotas darbas šelpiti badu mirštantius žmones Did. Lietuvoj po vokiečių, ką mūsų visuomenei patarė ir p. Leonas bei Centralinis Liet. Komitetas. Taipgi dažinome, kad tam tikslui tapo legalizuota Lietuvoje po vokiečių „Lietuvos Šelp. Dr. ja.“ Todėl mes atkreipiame visų fondų atydzą, kad dabar veikliausiai siųstų aukas į Did. Lietuvos per minėtą Draugiją. Jeigu gi Gydyimo ir Maitinimo dr. ja taipgi Liet. veikia, tai gavus daugiau žnių, mūsų fondai galės dalį aukų siųsti ir tai draugijai sulgy to, kiek ji veikia.

11. Kitam susiavizavimui laiką ir vietą pavesta paskirti apskričio valdybai.

12. Apskričio susiavizavimas pa geidauja:

(a). Kad ALTS. komitetas pasirūpintų kaip galint greičiausią parašyti įstatus.

(b). Kad ALTS. seimas būtų sukliu su seimu SLA., kuriame tie įstatai būtų priimti.

13. Išneštas nutarimas, kad visur kur tik galima visuose susirinkimuose išnešti rezolucijas paremiacias Farro biliu ir jas siųsti saviems kongresmanams.

14. Aukų surinkta į agitacijinį Sand. apskr. fondą — \$10.50

Susirinkimas uždarytas ant 6:35 vakare.

Susiavizavimo pirmininkas:

J. Ambraziejus.

Raštinnikas: **And. Lapinskas**

Redakcijos prierasas. Po susiavizavimo atėjo laiškas su linkėjimais nuo ALTS. I-mo apskričio (Naujos Anglijos) adresuotas susiavizavimui.

ALTS. PRANEŠIMAS.

Prie ALTS. Centro Valdybos oficialio atsilepimo, tilpusio „Ateities“ N37, buvo padėtas „Nuo Redakcijos“ prierasas, kuris, kritiškai peržvelgė minimą „atsilepimą“, padarė daugelį išvadų užgaunančių ALTS ir josios pirmininką.

Nemanydami gaisint laiko ir laikraščio vietos perkratėjimui visų tų negeistinių išvadų ir prieš Sandarą užmetinėjimų, pežiūrėsim tik kai-kuriuos pamatinius. Ir taip.

1). „Ateities“ redakcija nesutinka, kad „ALTS yra pripažinta už vienintėlę vidurinės sriovės kulturiškai-politiską organizaciją,“ — nežinrint to fakto, kad Sandaros įteigiamojo suvažiavimo protokolas, kuris lig šiam laikui kone išimtinai išvaduoja dar neužbaigtąją konstituciją, skyriu-

je „Organizacijos Vardas,“ turi užrašyta:

„Kadangi mums, Amerikos gyvenantiems lietuviams reikalinga yra turėti pastova politiskai-kulturine organizacija, todėl mes pilnai užvirtiname žingsnį padaryta... kuriuomi tapo sutverta Lietuvių Tautiskoji Partija. Bet kadangi ši organizacija delei grynų techniskų kliuciu negalėjo šioje šalyje vadintis „partija“, todėl mes, susiavizavusieji nutariame vadinti šią organizaciją „Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą.“... „reikalinga yra turėti pastovi politiskai kulturine organizacija“ reiškia, kad tokios mes neturėjome ir kad tokia patapo, sutvertoji ALTS.

2). „Ateities“ Redakcija užmeta ALTS. pirmininkui, kad jįsai stengiasi dalyvauti tarybose su katalikų sriove kaslink „bloko“ ir prikiša jam kokias tai padarytas klaidas, — nežinrint to, kad jokių klaidų tarybose nebuvo padaryta, kad ALTS. pirmininko priederme yra stovėti arti visų organizacijos komisijų — (todėl ir „koalicijos komisijos“), ir kad įteigiamojo protokolo skyriuje: „ALTS. veikimo budai“ apie Centro valdybą (kurios augščiausioju išpildytoju yra pirminnikas) pasakya: „Susirinkusieji (S-os seime) atstovai aptaria visus ALTS. reikalus ir išrenka Centro Valdybą, kuri ir išpildo susiavizavimo nutarimus ir rupinasi bėgančiais reikalais iki kitam seimui.

3). „Ateities“ redakcija apkaltina Sandaros pirmininką butent jįsai bepamatiniai užmetė ant p. Rimkos, „Ateities“ redaktorius apkaltinimą, kad jįsai stengiasi griauti Philadelphiajos nutarimus ir klūdė „bloki“ su katalikų sriove. Ir šioj vietoj „Ateities“ redakcija šiurkščiai išsireiškia: „Jeigu g. pirmininkas šito („Ateities“ straipsnių patvirtinančių užmetimą-užcietavimą — **ALTS prierasas**) nepadarys, mes busime priversti duoti jam tokį „budvardį, kokio jįsai savo pasielgimu užsielpinė.“

Kadangi tam visam apkaltinimui sunku atsakyti keliais žodžiais, turime tik pabrėžti, jog groivimo darbas gali but voramas raštų pakraipa, tonu, tam tikro upo sukėlimu, ir kad tankiausiai galima daugiau pasakyti „tarpe eilučių“ negu „eilutėse.“ Pagaliaus, galime priminti ir „Ateities“ redakeijos straipsnius iš kurių, kaipkur, padarysime ir citatas. Štai jie: „Ateities No. 3, straipsnis „Vidurinės sriovės suorganizavimui praėjus“ (kur išreikštas neužsiganėdinimas tuomi, kad susiavizavimas nepriėmė tamtikrų „ekonominiai socialiu“ įnešimų) — No. 5 — „Ant Kryžkelio“ (plėtoja tą-pat mintį) — No. 6 „ALTS. ir mes“ „te-myk, skaitytojai — ir mes), kur aiškiai pasiuulyta „liaudininkų organizacija, ir štai citata: „kol nepaaikšėjo dalykų stovis... (ir t.)... mums rodosi kad tie žmonės kurie supranta ir pripažįsta reikalą visuomeniniai politikinės organizacijos, turėtų organizuoti ir autonomiškas ALTS. liaudininkų kuopas. Jeigu Sandara išsivystytų į visuomeniniai politikinę organizaciją, tuomet viskas būtų atlikta, o jeigu į draugiją federaciją, tuokart liaudininkų kuopos Sandarą **taipgi prigulėti** (reiškia, galėtų ir neprigulėti!) kaipo atskirios draugijos, arba, gal dar pirma susivieniję į **liaudininkų sąjungą**“.

„Ateities“ No. 4 straipsnis „Fanatizmo vaisiai“, — No. 9 „Ar tai keliai prie vienybės“ ir „Bažnyčia ar...“ — nors ir palyti tikrai neupėiktinų faktų, nereikėjo juos tal-

pinti tuomet, kuomet buvo rengtasi prie bloko ir kuomet panašūs raštai tendentiškai iššaukia sriovini trininąš-ginėjus. Musų gyvenimas taip pilnas nenuseoklumų, kad juos visus talpinti laikraščiuose, naudingiem dalykam vietos pritruktų.

Pagaliaus, „Ateities“ No. 15 straipsnyje „Pirmajai Koalicijos Konferencijai praėjus“ — pilnai apgailestaujama neįvykusį su socialistais susiartinimą ir išreiškiamą abejojimą kaslink bloko su katalikais, nors tasai abejojimas tuomet nebuvo dar pamatuotas, ir nors toksai elgimasis gadino tik businčiom tarybom upą. Gi ką reiškia toksai išsitarimas, kaip va: „Musų socialistai per savo oficialę ir vyriausią įstaigą iš visų pusių apsitvėrė save kyniška siena, nes net nemano eiti blokan su ALTS. kad ir prieš klerikalus?“... Užteks pavyzdžių.

4). „Ateities“ redakcija užmeta ALTS. pirmininkui, indėjimą į katalikų ir tautininkų sriovių sutarties projektą „gerbimo krikščioniškų principų“ punkta, kaipo prasižengimą prieš laisvąją mintį. Visu pirmiausia, ALTS. pirmininkas nieko panašaus nepadarė: tarybas vedė „koalicijos“ komisija, ir jinaį tą padarė. Toliaus, minimas punktas skambėjo: „... „abidvi sriovės imeinančios į bloką stotasi sau už išlygą kiek galint gerbti viena kitos idealus ir nekariauti prieš krikščioniškus principus.“ Visupirma reikia pastebėti, kad „Ateities“ redakcija padarė labai apgailetiną, falsifikaciją, pasakydama, kad mūsų komisija priėmusį nuo katalikų-klerikalų išlygą šitokią: „gerbti vien tik krikščioniškas principus“ (ir šia žodį „vien“ net pabraukė). Šitokio žodžio visai nebuvo. Tai nedovanotinas suklastavimas. O jįsai permaino visą to punkto prasmę.

Toliaus, jei dvi pusi daro kokią sutartį, ar gali but uždrausta vienai ar kitai statyti ir priminti išlygas? Katalikų sriovė (nors ir be pamatų) galėjo juk bijotis, jog bendram veikimui prasidėjus, jų įsitikinimai kai-kur nukentės. Todėl ir dėjo daug svarbos, kad minimą punktą įvedus į sutartį, Tautininkai gi, matant minimame punkte tik pakartojimą „tikėjimiškos tolerancijos“ punkto, primto Sandaros įteigiamojo seimo platformėje (todėl, priduojoat visam dalykui mažą reikšmę), kad neatbauginus katalikų sriovės nuo bloko, sutiko ant minimo punkto.

Pagaliaus nejaugi „laisvoji mintis“ butinai turi apsireikšti dogmatiniais budais, t. y. liuosumu užpildinėti ant kokių nors įsitikinimų ar tikėjimų? Kaip tik — me. Tautininkai, sulig „tolerantiškumo principo“, visuomet yra pasiryžę nekariauti netik prieš krikščioniškus, bet judaiskus, mahometaniškus, ar šiaip kokius tikėjimiškus principus, tuo gi labiau prieš krikščioniškus, kurie yra brangus milžiniškai mūsų tautos didžiūmai.

5). „Ateities“ redakcija užmeta ALTS. pirmininkui, kad jįsai oficialiame atsilepime papeikė Naujos Anglijos Apskričio nutarimą kviesti p. A. Bulotą su prakalbų serija.

P-as A. Bulota, ant kiek jįsai diskredituoja „Lietuvių Draugijos“ ir josios „Cent. Komiteto“ (kur darbuojasi milžiniška didžiūma Lietuvos žymiausių veikėjų) darbus, prasižengia prieš tautininkų idealus ir principus, kurie, tame ypatingame klausime, kaip tik ir išsireiškė tamtikra Sandaros įteigiamojo seimo priimta rezoliucija, užgiriančia „Lietuvių D-

jos" veikimą. Apskričio ypatingas rėmimas ypatos, kuri veikia prieš visos organizacijos idealus, yra, beabejo, smerktinas, ir jo daleidimas reiškia Sandaros sušaldymą.

6). „Ateities" redakcija priklauso ALTS. pirmininkui, kad jisai „papeikia ir pasmerkia katalikų sriovės vadų bandymus kištis į mūsų sriovės naminius reikalus tik po to kaip pačios tarybos jau pertrauktos"...

Užteks patėmyti, kad knomet tarybos eina, patsai mandagumas reikalauja „per pirštus" žiūrėti į daugelį kitos pusės prasižengimų, nes tankiai jie pačiam delei paprasto nesusipratimo ar suklaidinimo. Taryboms trukus, galima jau liusiai išsireikšti, nes paprastai, dalykai yra tomet jau pilnai paaiškėję.

7). „Ateities" redakcija, baigiant savo prierašą, štai ką sako: „jeigu g. pirmininkas savo tokiu raštu norėjo save ant juoko pasistatyti, tai savo tikslą pilnai tiesiė. Bet jeigu norėjo ALTS. gero padaryti, tai savo raštą pasiuntė ne ten kur jam vieta buvo."

Toksa! „Ateities" redakcijos išsireikšimas, apant jojo jau nuoseklumo, negudrumo ir nerimtum, yra dar užgumantis ALTS. pirmininko autoritetą, todėl ir yra didžiai kenksmingas visai organizacijai.

Paminėtų faktų aktyvaizdoje, ir atsižvelgiant į tai, kad panašios rūšies redakcijos prierašai negali turėti vietos organizacijos organe, ALTS. Centro Valdyba šiuo mi papeikia toki „Ateities" redakcijos pasielgimą ir persergsti, jog toksai elgimasis tolesniam laike privers ALTS. paliauti skaičiusi „Ateitį" už savo organą.

Romanas Karuža.
ALTS. Pirmininkas.

ANT SANDAROS LAUKO.

Newark, N. J. Čionai susitvėrė (bal. 1 d.) nauja ALTS. kuopa iš 9 narių. Nauja kuopa tuojaus išrinko ir delegatus į apskričio susivaziavimą atsibuvusį Brooklyne, N. Y., pp. Siugžda, VI. Leščinska ir S. Pauža. **Sandarietas.**

Nauja mūsų kuopa Sandaroje gauna iš eilės 19 Num. Girdėtis, kad Paterson, N. J. irgi tveriasi nauja kuopa. Kuopos meldžiamos agituoti į savo vietines draugijas, kad įstotų į Sandarą, taipgi rengti prakalbas, paskaitas, debatus ir tt., kad auklėti mūsų miniose tyrą demokratiją.

J. O. Širvydas,
ALTS. fin. Sekr.

Persergėjimas Naujosios Anglijos apskričio susivaziavimui, atsibuvusiam 12 kovo Bostone ir busintiems.

Waterbury, Conn. ALTS. Sandaros 11 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą 26 kovo. Susirinkime įnešta ir vienbalsiai patarta Naujosios Anglijos apskričio tautininkų susivaziavimui, kad neįneštų mūsų sriovės suirutes ir, ateityje darydami suvaziavimą, pasisergėtų nenaūžyti Philadelphiajos seimo nutarimų, kurie yra oficiališkai priimti visos tautininkų sriovės, kad tuomi neužkenkti ALTS. plėtojimuisi.

Mums biskį įstabu iš tokio drausais ir beveik sauvaišiko mūsų draugų new-anglijiečių pasielgimo, kad darydami suvaziavimą, nesikreiptų į Centrą su pranešimu knom lyg buvo parodyta noras veikti atskirai, t. y. sauvaišikai ALTS. centro pritarimo. Tą mes matome kenksmingu, nes gali kilti visai nereikalingi mūsų sriovėje nesusipratimai.

Šiuomi mes patariame laikytis

musų sriovės principų ir vienybės, kad atsiektų tikslo, ty. išgavimą autonomijos ar savivaldos ir tautiškos savistovybės palaikymo, ko trokšta kožnas lietuvis, kurio širdyje dar nėra užgesus tėvynės meilė.

Sekret.
J. Lukauskas.

Kame nors yra klaida.

Gerb. p. M. Bedulis N13 „V. Liet." paduoda sutrauką aukų Kalėdų dovanų, Lietuvos baduoliams šelpti. Skaitant tas aukas net akis kaista iš tokio neatjautimo savo brolių badujančių, ypač vertelgoms tas straipsnis tik tu perskaityti; gal tuomet jų širdis kiek suminkštėtų linkui nelaimės badu mirstančių ir pagalbos šaukiančių savo brolių.

Tačiaus pagal mano nuomonę, toki aukų sutrauka geriau tiktu paskelbti pačiai redakcijai, negu pašaliniam žmogui, nes redakcija visgi gal veda kokią atskaitą nors dėl žingeidumo, ir tada gal klaida neįsiskverbtų taip greit, kaip pašaliniam žmogui. Šitai aš Kalėdoms dovaną pasiunčiau \$2.00 „Money Order" J. O. Širvydai; gavau ir atsakymą, kad priimta; bet man nebuvo nei mįslės tēmyti į pakvitavimą. Dabar pamatėius Kalėdų dovanų atskaitą, kaip tik savo aukų ir nematau. Taigi čia ir pasirodo kame nors klaida. Ar gerb. p. J. O. Širvydas nepakvitavojo per laikraštį, arba gerb. p. M. Bedulis neužtėmė jo pakvitavojimo. Su gudone,

J. Butkus.

New Haven, Conn.

Gerb. p. J. Butkaus \$2.00 aukų tapo pakvituota, 51 nr. „V. L.", 1915 į abi dali Fondo po lygių dali. To, matomai, p. M. Bedulis neužtėmė, ar gal delto neuztėmė, kad nebuvo įsekmui pasakyta, kad tai Kalėdų dovana, — kas atsitiko per neišpasakytą laikotoką.

Kaslink mažo skaitliaus aukavusių, kpaipo kalėdų dovaną, tai ir p. Bedulis ir p. Butkus, abudu turi tiesą tą pastebėdami. Apgailėtina! mažai atsiliepė. Labai atšalę nuo žmoniškumo jausmų mūsų broliai išeiviai!

J. O. Širvydas.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — D. A. K. Rutkauskas, 2338 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.
Sekretorius — J. Zemantauskas, 797 Bank Str., Waterbury, Conn.
Izdininkas — A. J. Povilaika, 804 Bank Str., Waterbury, Conn.
Kningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.

IS KUOPŲ GYVENIMO.

Cleveland, Ohio. TMD. 47 kp. susirinkime 19 d. kovo tarp kitko apkalbėjo ir sekančius dalykus: kad TMD. leisfų raštus visus sh apdarais be primokejimo, tik ne už 60 centų metinės mokes ties.

Tolesniai svarstė kaip galima būtų praplatinti pirmiaus išleistus TMD. raštus, kurie guli sukrauti Centro kningyne be jokios nauodos. Visi nariai sutiko pasidarbuoti tame dalyke.

47 kuopa rengė vakarą 30 balandžio su perstatymu ir prakalbotomis. Šiame susirinkime priėraše kuopon 3 merginos: p-lės O. Žvingiliūtė, A. Ainoriukė ir U. Žilinskiūtė. Matyt, kad mūsų merginos daugiau supranta apšvietą, ne kaip vaikiniai. **47 K. Narys.**

Nauja kuopa Blantyre, Skotijoj.

Išleidus apgarsinimus, kad 19 d. kovo bus tverinama nauja kuopa TMD., nors ir nedaug atsilankė į susirinkimą, bet susirinkimas

ir darbavimasis mano, bei man pritarančių vietinių draugų, buvo su pasisekimu. Darbas atliktas ir tapo įsteigta iš 11-kos naujų narių TMD. nauja kuopa. Išrinko tuom tarpu naują valdybą. Sekantis susirinkimas 2-rą balandžio. Visi nauji nariai užsimokės mokesfį, tie kurie dar neužsimokėjo prisirašydami. Bus pasiūsta centro sekretoriui visos mokesfijos. Kad ir buvo varomos konkurencijos, bet priešininkams nepasisekė ir nuėjo vėjais tie jų šauksmai ir niekinimai TMD-jos. Apie šiuos konkurentus parašysiu į laikraštį vėliau. Dabar Skotijojė jau turim 3 TMD. kuopas.

Linkiu naujai kuopai pasisekimo ateityje. **J. Lukas.**

Kenosha, Wis. 119 kp. TMD. 29 Kovo laikė metinį susirinkimą narių mažai atsilankė. Priėraštis ilgai negauta raštai. Apsvarsčius įvairius reikalus, nutarta sekanfį susirinkimą susaukti 14 gegužio ir tada nutarimus paduoti į Seimą ir aptarti to skundą ant p. J. Zemantausko už taip ilgą neprisiuntimą „Motinos" ir iki šiol dar negauta.

Liko išrinkta anuą valdyba 119 kp. TMD. ant 1916 m. sekanfį: pirm. M. J. Balčaitis, vice-pir. F. Dapkevičius, Sekr. T. Varanavičius, izdiminkas Ant. Pakšis, izdo globėju P. Stankus ir Ant. Čiapas. Nutarta paimti vėl už organą „Vien. Liet.". Nauja valdyba užims savo tarnystę 14 gegužio.

K. Brazevičius.

Nuo redakcijos. Kiek mes pamename, tai gerb. Kenosho kuopa jau kelis sykius ir delei kelių kningų negavimo vis skundėsi, nors paskiaus, matomai, kningas gavo. Mums atrodo, kad pačioje kuopojė yra betvarkė, nes niekur kitur šitai neatsitinka. Skundas ant C. sekretoriaus yra bereikalingas, nes kningas ne jisai, bet kninginis išsiuntinėja. Jei „Motinos" dar neišsiuntė, tai matomai įvyko koks nesusipratimas dėl mokesčių ar adresų.

Gardner, Mass. Man liudna pradėti rašyti iš veikimo TMD. 30 kuopos, nes nuo mano atsisakymo iš komiteto neužtėmėjau jokio pranešimo organe ką kuopa veikia. Nekurie net suvisai atšalę nuo mūsų veikimų, ir laikui bėgant gal būtų kuopa visai mirus, kad aš nebūčiau pradėjęs gelbėti. Žinoma, padėka ir mano draugams, prisidėjusiems vėl prie darbo kaip ve: J. Baublis, A. Žilius, ir taipgi gerai darbavosi teatro vedime F. Tanginas. Taip pasidarbavus išplaukė į TMD. 30 kp. apie 60 dolarių.

Per mano storonę praieitų metu prisirašė net 46 nauji nariai ir sykiu išviso buvo 54.

12 d. kovo sušaukėm susirinkimą. Draugai vėl mane išrinko į komitetą, ant pirmininko. Tuom vėl apsiėmiau vesti kuopą ir kalbinti mūsų brolius prie mokslo ir šviesos. Sulyg nurodymų T. M. D. konstitucijos. Ant šių metų vėl pasišvenčiau tam sunkiam darbui kaip išgalėsim. Bet pō draug kreipiuos į TMD. 30 kp. visus narius, kad mano darbams pritarfų ir padėfų. Paibuskime visi kartu išvieno ir stokime į darbą!

Šinomi atsiprašau TMD. Centro valdybos, kad neįspildžiau nurodytu laiku prisijustų blankų ir metinės mokesfies dar neprisiūsiu iki 16 d. balandžio.

Gerbiamieji ir gerbiamosios, T. M. D. 30 kuopos nariai, maloniai užkviėiu į busiantį susirinkimą atsilankyti ir užsimokėti metinę mokesfį. Susirinkimas atsibus 16 (Tasa ant 8-to pusl.)

M. MOREJUS.

Aptiekorius

JUOKAZAISLĖ VIENOJE VEIKSMĖJE.

Sulietuvino P. N.

(Tasa.)

Vaistaitis. — Aš meldžiu tavęs Jonai permaintyti toną ir mandagiau apsieiti su panele.

Jonukas. (Nustebes). — Su panele!...

Marytė (Sau). — Puikiai skamba, panele. (Balsiai). Ką sakote?

Jonukas. — Ką? Bet....

Vaistaitis. — Tylėk, Jonai, ir sakau buk mandagus. Tu perdaug žiauriai apsieini....

Marytė. — Tai tiesa.....

Vaistaitis. (Marytei). — Atleiskite man už jį.

Marytė. (Išdidžiai išeidama). — O tie tarnai, tie tarnai!

Vaistaitis. (Ją išleisdamas). — Iki pasimatymo, brangus kudiki, iki pasimatymo. (Marytė išeina.)

SCENA XIII.

Vaistaitis ir Jonukas.

Jonukas. — Ar nepaaiškintumėte Tamista man kas čia atsitiko.

Vaistaitis. — Visai nieko neatsitiko. O tu kur visą laiką buvai?

Jonukas. — Aš advokato jieškojau.

Vaistaitis. — O kam jis tau taip staiga reikalingas?

Jonukas. — Tamista juk pats puikiai taziškai, kam jis reikalingas.

Vaistaitis. — Aš nieko nežinau.

Jonukas. — Kaip tai?

Vaistaitis. — Aš žinau tiktai vieną, kad tavęs niekad darbe nėra.

Jonukas. — Ne mano juk tai kaltė, kad Tamista padarėte klaidą su gyduolėmis ir....

Vaistaitis. (Piktai). — Kas padarė klaidą su gyduolėmis? Ką? Ką tu čia niekus pliauški?

Jonukas. — Nugi Tamista!

Vaistaitis. — Aš? (Nusišypsojęs). Kada tai buvo?

Jonukas. (Nustebes). — Kaip tai kada? O Chloral-hydratas?

Vaistaitis. — Tu pats chloral-hydratas!

Jonukas. — Argi Tamista nepardavei chloral-hydratą vietoje vismuto, morfinaus?

Vaistaitis. — Ne!

Jonukas. — Net visus dvidešimtis gramų!

Vaistaitis. — Sakau kad ne! Tai netiesa!

Jonukas. — Tai neturtingai moterei dėl jos kudikio.

Vaistaitis. — Sakau gi, kad ne!

Jonukas. — Juk Tamista man pats tai sakei!

Vaistaitis. — Ne!

Jonukas. — Ką gi tas viskas reiškia?

Vaistaitis. — Tas reiškia, kad chemijoje, kuomet ką nori patirti, tai tą daiktą analizuoja.

Jonukas. — Tai kas gi iš to?

Vaistaitis. — O gyvenime, kuomet nori gerai patirti žmogų, tai su juomi irgi daro bandymus. Ot, aš su tavimi ir padariau bandymą. Tamistos man atsidavimas ir manęs paguodonė labai mažai. Aš ant Tamistos galiu tiktai ant tiek pasiremti, ant kiek remiamasi ant supuvusių grindų.

Jonukas. — Kaip tai? Tai buvo tiktai apgavimas, tiktai žaislė?

Vaistaitis. — Ne! Tai buvo moksliskas bandymas.

Jonukas. (Sukandęs dantis, sau). — Ach tu kupranugari!

Vaistaitis. — Ką Tamista sakai?

Jonukas. — Aš sakiau, kad tai didelis mažes persergėjimas ir pamokinimas kaip elgties....

Vaistaitis. — Taigi aš Tamistai pasakau, kad nuo dabar mano atsinešimai link tavęs bus, kaip prie pavaldinio. Ir jei Tamista dar kartą rytmetyje pasivėlysi, tai atsidarys duris... ir ar girdi, galėsi sau ramiai išeiti į... gatvę!....

Jonukas. (Sukandęs dantis, sau). — Ach tu kupranugari, kupranugari!....

(Uždanga nusileidžia.)

D-RAS. E. ŽOZANAS.

MOTERIS

JOS GYVENMO SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

(Tasa.)

mės pereina pačion motinėlėn. Dalis gi motinėlės kaklelio ineinanti į ingulą turi paplokščią skylę gale ir baigiasi dviem lupomis, kurių pirmoji storesnė už antrąją.

Sulyginant visą motinėlės didumą su jos viduriu, vidurys išrodo gana mažą. Sieneles to vidurio lygios, drėgnos, padengtos seilėmis, pati gi vidurio forma trikampė. Viršutiniuose motinėlės kampuose baigiasi Fallopevo triubelės, kurios yra kaip ir tasių kampų. Žemutinis gi kampas jungiasi su viduriniu motinėlės kakleliu.

Ingula yra odinė, tystanti skylė priešakyje paplokščia, ji yra tarpe šlapumo puslės ir tiesiosios žarnos; priešakyje jis truputį suriestas. Viršutinis jos galas apima motinėlės kaklelį ir vadinasi ingulos viršunė, kurio užpaklinė pusė ilgesnė už priešakinę.

Iš vidurio ant abiejų ingulos sienelių yra dvi išilginės raukšlės, prie tų išilginių riaušklių daeina daugelis skersinių riaušklių, ypač jų daug netoli nuo paviršiaus.

Netoli priešakinės skylės abi ingulos dalys apsiaustos muskulais, kurie pasibaigia pas priešakinį kaulą. Tie muskulai uždaro užpakalinę skylę ir vadinasi spaudimo muskulais.

Į priešakinę ingulos dalį ineina šlapumo triubelė, kuri daug kuomi skiriasi nuo vyriškos šlapumo triubelės.

Išlaukiniai moteries lytiški organai maždaug toki. Priešakinis kaulas, padaro kaip ir kalnelį, ant jo auga plaukai, kuomet moteris buna lytiškai subrendus. Dvi diktotos lupos arba dvi didelės odinės riauškės veria išlaukinį lytišką moteries organą. Toliau yra dvi mažesnės lupos arba mimfos prasideda tuojaus po viršutinėmis lupomis šios antrosios pilnos gležnelių.

Lytiškųjų organų priemenė yra trikampė tuštuma, kuri iš kraštų rubežiuojasi mažomis lupomis, o užpakalyje pradžia šlapumo puslės triubelė.

Bartolino gležnelėmis vadinasi dvi gležnelės, kurios yra šonuose didžiųjų lytiškųjų lupų ir kurios išleidžia skįstimą panašų į riebalus, o tas skįstimas ir daro drėgnais moteries visus lytiškus organus.

Dauginimasis yra aktas, kuriuomi gyvi organai duoda gvybę naujiems panašiams kunams ir tokiu budu pratęsia gentį. Šiame tai akte dalyvauja abidvi lytys su savo skirtingais organais.

Apvaisinimo istorija ištikrųjų yra atsiradimo istorija. Kad suprasti kaip tas atsitinka, reikia gerai patyrinėti ir suprasti; reikia žinoti kokias dalis duoda naujam organizmui abi lytys, kaip lyčių gimdančioji medžiaga susijungia ir kaip apsieiškia nauja gvybė.

Prasidėjimo medžiaga, kurią duoda abi lytys yra tokios: vyras duoda sėklą, o moteris išnokusį kiaušinėlį.

Vyro sėmenis tai sudėtinis skįstimas, kuris išeina iš vyro sėmeninyno. Sėmenis išėjusi iš vyro lytiško organo yra skįstimo pavidale, kuri susideda iš dviejų skirtingų dalių. Viena dalis labiau skįstesnė, kita gi truputį tirštesnė, bet labiau permatoma. Žiurint per padidinamąjį stiklą ir tyrinėjant pasirodo, kad sėmenyje yra gyvos dalelės, kurios vadinasi gvyvumo sėklos siuleliais. Jų forma po padidintu stiklu išrodo kaip ir buožgalvė. Jie taip labai maži, kad jų sudėjus 50,000 pasidarytų nedaugiau kaip kruopelė. Jeigu žiūrėti per labai padidinamąjį stiklą į lašelį vyriškos sėklos laike jos išėjimo iš lytiškojo organo, tai galima patėmyti greit judančius gvyvūnėlius. Bet nuo oro jų judėjimas mažta ir mažta ir ore jie greit numiršta.

Moterų kiaušinytai nuskirti tam, kad prirengti žmogaus kiaušinėlius. Jau pirmiau kalbėjome, kad moteries kiaušinytas pripildytas daugybe puslelių (graafų puslelės). Kiekviena moteries mėnesinė yra tik pasekmė atbėgimo daugiau kraujo į moteries kiaušinyną. Kiekviena tokia puslė yra mažytėlis lukštelis, kuris mėnesinėms prasidedant pasidaro didesniu, parausta, pasidaro minkštesniu, sutruksta ir išleidžia (Toliaus bus).

(Tąsa nuo 7to pusl.)

d. ballandžio š. m. TMD. 30 kp, klibe, nes po šio užsimokėjimo lauksime iš centro valdybos šių mokslinių knygų, kurios už mūsų sumokėtus centus bus išleista, k. v. „Dvasios Gyvenimo mehanika“, „Technikos stebuklai“, „K. Historija“ net keliuose tomuose. Iš viso, sulyg centro komiteto pranešimo šiais metais bus stengiamasi išleisti net 5 knygoms mums T. MD. nariams dovanais. Mes už tokių puikų sumanymą nebegalime atsistiegti. Taigi ir mes pasiryžime kožnas draugas ir draugė prikalbinti prisirašyti prie TMD. po kiek tik išgalėdami; aš pats pasišvenčiu šiais metais prikalbinti apie 10 naujų narių. Nepamirškite šitaip daryti ir kiti nariai.

Petras S. Remeikis.

267 Pleasant st., TMD. 30 kp. Pirmininkas.

Lietuvos vargai

(Tąsa.)

Kaip nurodžiau vokiečių kometantui, kad mano tėvyškę sudegino vokiečių kareiviai, tada komendantas su piktumu ant manęs pasakė „meluoti“, toliau pasakė, kad sudegino „rusai“ ir liepė mane vesti į paskirtą vietą. Toji vieta buvo tai kalėjimas, kolėi nuvedė į kalėjimą, aš dar komendantui pasakiau, kad kareiviai, kurie mane varė, yra atėmę pinigų, žiedą ir mano geresniuosius rūbus. Ant šito mano pasiskundimo komendantas tik ranka numojo.

Kaip mane varė į kalėjimą, tai buvo šventadienis, tą dieną Marijampolėje daug teko susitikti savo pažįstamų kaimynų senelių, jie ėjo iš bažnyčios namon. Man atsiveikinus su savo žmonėmis, prisipildė širdis pagiežos ir sudrebėjo jausmai, nerandu žodžių, kad galėčiau to laiko jausmus išreikšti. Už trumpo laiko pasijutau prie kalėjimo durų. Mažai buvo ceremonijų; pasijutau vidury kalėjimo. Kalėjimo vidurinė išvaizda išrodė lyg gyvų žmonių laidojimo urvas. Jau čion atrodau porą jaunų vaikinių; vienas buvo iš kaimo Puskelnų — Adomas Meksraitis 18 metų, antras vaikinys vos 16 metų, tai buvo iš kaimo Visnialaukės.

Pavakaryj dar pas mus atvarė tris žmones į kalėjimą. Vieną labai senyvą žmogų, mažai reginti ir pusiau aklą (šio vardo nepaminu); antras buvo tai p. Grinevičius 69 metų žmogus iš kaimo Visnialaukės, ir jo piemenukė 13 metų. Juos vokiečiai pastvėrė nuo kiemo ir atvarė į kalėjimą nepaaiškindami dėl ko, nei už ką.

Mūs visus suvarė į vieną kambarį; kambaris buvo labai mažas ir beto prikrautas visokių sulūžusių rakandų. Šiandų buvo labai mažai paklota dėl atsigulimo ir tie patys buvo jau sutrinti į dulkes. Valgyti gaudavome į dieną po svarą duonos ir po puoduką juodos kavos. Mums kalėjime patarnavo vokiškas lietuvis, buvo tai labai mandagus žmogus, daug kartų jis mūs paguosdavo ir apgailaudavo, kad mes patelkom į vokiečių rankas.

Marijampolės kalėjime mes išbuvoome ištisai dvi dienas; potam buvo mūs visų šešių teismas, kur ir likome teisti kaip rusų šnipai. Kovo 16, 1915 po atsibuvusiam teismui mūs penkis išvarė į Vilkaviškį (mažai matantį žmogų paliko). Varė tris kareiviai lyg kokius žmogžudžius. Einant plentu daug matėme padarytų įkarės baisenybių.

A. Brundza.

(Toliaus bus.)

Beskausmis gimdymas ir prietemos miegas

(Moterims žinotina)

Kiekvienas dalykas turėjo savo laiką ir savo išradėją. Šiame dvi dešimtamieji šimtmečiuose jau beveik visose mokslo šakose turime visokių išradimų, bet vėliau mokslo vyrų tapo patirta, kad daugumas tų išradimų tai tik sensacija ir dėl vienos ar kitos priežasties praktikoje jie yra netinkami. Taip pat ir medicinos mokslo šakoje randasi „išradimų ir pagerinimų“, bet daugumas jų žlunga dėl neišvengiamų priežasčių. „Tankiausiai tie „išradimai“ medicinos mokslo šakoje pasirodo iš Vokietijos. Taip nepersenai buvo pagarsėjęs Fredmanas su savo „specifiškais gyduolėmis“ nuo džiovos ir kurios vėliau pasirodė kad tai buvo humbugas.

Dabar pradėta garsiai kalbėti apie „twilight sleep“ — prietemos miegas, kuris neva suteikia moterims beskausmį gimdymą. Bet ir tam „išradimui“ mokslas jau sugražino pasportą ir pasakė: „šalin nereikia mums žmonių sveikatos destrukcijos.“ Kaip kiti sumanymai, taip ir „prietemos miegas“ surado sau prielankumo netik tarp paprastų žmonių, bet ir tarp nekurių gydytojų (alopatų tarpe).

Randasi daug tokių žmonių, kurie menki arba visai neprotuoja, arba kitaip sakant, gyvena svetimu protu. Jei išmokysime papugą ištarti žodžių, tai jis visuomet tikrai juos teatkaratos, nes paukštis ne protuoja. Yra tokių ir gydytojų, kad kas jiems smagenyne inkalta, tai tik tą jie ir daro. Pavyzdin: pasakyta jam, jei žmogus turėtų skausmą

tuloje kuno dalyje, tuomet reikėtų į kraują tulus įvardytus „vaistus“ ir skausmas tuoj pranyks. Žinoma, mūsų daktaras tą ir daro, nepaisydamas iš ko tas skausmas atsirado ir kame jo priežastis. Taip pat jis nepaiso kokis tų „vaistų“ veikimas žmogaus kune, kokiu būdu jie (tie vaistai) sustabdo tą skausmą ir kokios iš to gali būti pasekmės. Ašiu pažangai, jau šiandien tokių mažamokslų skaitlins mažinasi ir reikia tikėtis, kad artimoji ateityje jie visai išnyks.

Padarymui to „prietemos miego“ naudojami mirtinai nudaiz, kurie paraližuoja nervišką sistemą ir tokiu būdu atima žmogui jausmus. Tyrinėjimas parodo, kad tie nuodai (Morphina ir Scopolamina) labai kenkia kaip motinos, taip ir kūdikio sveikatai. Jei tas būtų be pavojaus ir būtų tikrai reikalingas, tai civilizuotas pasaulis senai būtų jį priėmęs. Nejaugi gamta padarė klaidą suteikdama moterei motinystės fenomeną ir tokiu būdu priduoama jai bausis kentėjimus? Ne, tas ir būti negali. Gimdymas yra taip natūrališkas, kaip kad yra miegas, valgis ir kiti apsi-reiškimai gamtoje. Jei „atsikėlė ryte jaučiame skausmą sprande ar strėnose arba bent kurioje kuno dalyje, tai kiekvienas žino kad priežastis buvo tai negeras miegojimas. Jei pavalgys už kokių poros valandų jaučiame skausmą po krūtine, galvą pradeda skaudėti ir kiti simptomai pasirodo, tai beabiejoms, kad tai iš priežasties netikusios arba netinkamais sumaišyto valgio. Jei moteris prieš piet arba laiką „mėnesinių“ atšaldo kėjas, arba nusimando šaltame vandenyje (kaip kada šiltas irgi užkenkia), tuomet labai

atkenčia: jei netuojaus, tai sekantį kartą turės skaudžias mėnesines. Kaip maigome, priežastis visų negerumų yra nepildymas gamtos įstatymų, ar tai dėl nežinojimo arba dėl apsilaidimo. Taigi ar ne ta pati priežastis yra ir gimdymo skausmingo?

Pažvelgę į dabartinį moterų gyvenimą, matome kaip beveik ant kiekvieno žingsnio laužomi gamtos įstatymai. Jau nuo pat mažens mergaitė auklėjama netin kamose aplinkybėse: kvėpuoja sugadintu oru, maistinsi daugiausiai kava, arbata, mėsa; blėkinėse sutaisytais valgymais ir kitokiais artificialiais, nemaistingais ir kiršijančiais valgiais. Labai mažai, o kaip kada ir visai negauna sveiko, maistingo ir neatbutinai jos kuni reikalingo valgymo. Sveiku valgiu yra vaisiai, daržovės ir kiti augalai. Pagaliau ir ji pati nenori gamtiško valgymo, nes kunas pripranta ir ingauna nenatūrališką troškinimą prie kiršijančių dalykų; pavyzdin kaip kad dedasi su girtuokliais. Neduodant mergaitėi progos dalyvauti sveikuose žaisluose, kurios yra labai svarbios sveikatai ir tobulam išsivaistimui, tan kiai paaugusi mergaitė pradeda dėvėti „pakinkas“, tai gorsetas ir kitoki inkabokliai, kurie varždami kūną, neprileidžia normališko išsivystymo, nusilpnina vidurių raumenis. Nors ir liuosai gorsetą dėvint, vistiek kenkia, nes sulauko normališką kvėpavimą, be kurio negali būti geros sveikatos.

Pasiekusi tokia mergaitė moterystės laipsnį ir tapusi „neščia“, beveik per visą laiką parbuna stuboje, kurioje ir žvakę vargiai užžibintum del stokos degio (oxygeno). Kitos net didesnė dalį praleidžia lovoje, skaitydamos saye ligonėmis. Valgo kas tik pakliuva į rankas, nes išsdirba tokią nuomonę, kad budama neščia „turi valgyti del dviejų.“

Apart netikusio valgio, dar vartoja alų ir degtinę. Praktikoje pasitaikė sutikti ir tokių moterų, kurios budamas neščiomis ir neperstoja dėvėjusios gorsetą. Tai-

gi tokiose aplinkybėse jokių būdu negalima išvengti skausmingo gimdymo. Norint pašalinti tokius negerumus, pirmiausiai reikia pašalinti jų priežastį. Kad išvengus sopulių laikė gimdymo, pirmiausiai moteris privalo pašalinti visus augščiaus minėtus dalykus. Tapusi neščia, privalo neapleisti paprasto kasdieninio stubos darbo; vengiant sunkių kilnojimų. Kambariuose turi būti tyras oras, ypač miegamame kambaryje. Drapanas reikia dėvėti liuosas kad nevaržytų kūną. Gilus dusavimas iš ryto tyrame ore (inkvėpti per nosį, iškvėpti per burną) yra vienas iš svarbiausių mankštinosi būdų, kuris netik išvalo kraują ir priduoada daugiau gyvumo, bet taipgi sustiprina vidurių raumenis, kurie lošia svarbią rolę gimdymo laike. Maudytis nors kartą į savaitę šiltame vandenyje, pabaigiant šaltu Toms, kurios neturi užsiėmimo na mieje, tai vaikščiojimas tyrame ore ir gilus kvėpavimas yra svarbiausiu mankštinosi. Valgis yra svarbiausias dalykas. Pradžioje valgyk mažiau negu paprastai valgydavai. Valgyk tik tai vaisių ir daržovių valgymus. Niekuomet nevalgyk keptos mėsos ir keptų kiaušinių. Nevalgyk per daug riebalų ir saldumynų. Negerk virinto pieno, nes tai užkietina vidurius. Negerk kavos, arbatos, vandens, nei kitokių gėralų laikė valgyti, nes tai kenkia gromuliavimui. Niekuomet nepersivalgyk. Sustok valgyti kuomet dar biskį jaučiame noras valgyti, nes tuomet tik akis nori, o skilvis sako „gana!“

Jei viduriai buna užkietėję, niekuomet nevertok jokių „pilsų“, nei „druskų“ del paliuosavimo, nes tai yra pavojinga. Iš ryto išgerk stiklą šilto vandens ir už valandos, pusryčio vietoje, valgyk vaisius (vienos rūšies ant karto) ir daugiau nieko; už pusės valandos vėl išgerk stiklą vandens, — tas paliuosuos vidurius. Sunku čionai duoti galutinas taisyklas link valgio, nes nevisos vienodai gali misti.

Moteris tapusi neščia, privalo tuojuaus kreiptis prie gero gydytojo, kuris vietoje pilsų ir kokie-

ten raugalo, duos sveiką patarimą kaip ji privalo užsilaukyti, ką veikti ryte, dieną ir vakare, pradedant nuo pirmos savaitės ir net iki gimdymo dienos. Gydytojas nurodys reikalingas valgio taisyklas ir jei moteris jas pildys, tai užtikrinu, kad pasekme to viso bus beskausmis gimdymas, sveikas ir normališkas kūdikis.

Dr. J. Bielskis.

TĖMYKITE.

KLEMENSAS VILKEVIČIUS „Vienybės Lietuvninkų“ keliantis agentas

Siomis dienomis jis lankysis Connecticuto valstijoje: Bridge port, New Haven, Branford, New Britain, Manchester, Somerville ir Thom-sonville.

Kl. Vilkevičius

Yra mūsų ingaliotas rinkti „Vien. Liet.“ prenumeratą, ir iško-
lektuoti nuo senų skaitytojų. Taip pat per Kl. Vilkevičių galite duoti knygų užsakymus, apgarsinimus, ir spaudos darbus. Kl. Vilkevičius yra mūsų atsakomybėje.

„Vienybės Lietuvninkų“ Administr.

DIDELIS SUVALKIJO ŽEMLAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coli. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboje. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisuntimu į namus.

Reikalaukīt pas J. J. Paukszis & Co. 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Visiems žinotina NEJUDINAMA NUOSAVYBĖ IR ASEKURACIJA.

Yra dideli šios galdynės žmonių reikalavimai. Žinodami šį faktą, mes — J. J. Paukštis & Co., pasiryžome imti atsakomybę pasitarnavime mūsų vientaučiams šiuose reikaluose: insigijime Nejudinamos nuosavybės ir Asekuracijos.

Mes parduodame NAMUS, LOTUS, FARMAS ir AKRAIS, tokiose vietose, kur geriausiai pirkėjui tinka. Ypatingą atydą atkreipiame ir SPECIALIŠKAI prižiurime, kad TITULAS būtų tyras (Clear). Kad pardavimo aktai (deed) būtų gerai ir pagal teisės padaryti.

ASEKURUOJAME bei inšuriname nuo ugnies: namus, rakandus ir visokius kitus nuo ugnies asekuruojamus daiktus.

ASEKURUOJAME gyvastį, sveikatą ir parupiname ABELNOS ATSAKOMYBĖS palisus, sulig EMPLOYERS LIABILITY akto.

ASEKURUOJAME krautuvių langus, šarvuoto stiklo (Plate Glass).

ŽODŽIU SAKANT, pas mus galite gauti ASEKURACIJĄ visose jos srytyse, už pigiausias premijas, kaip tik galima. Atsiminkite, kad mūsų pareiga yra tarnauti ASEKURACIJOS NORINTIEMS, o niekam kitam.

NOTARY PUBLIC (rejentas). Visoki legališki raštai bei dokumentai, su didžiausia atydžia išpildomi ir paliudijami. Darome DAVIERNASTIS.

Visuose virš paminėtuose reikaluose kreipkitės pas mus, o gausite gerą ir teisingą patarnavimą.

Rodos ir patarimai, kiekviename reikale suteikiama. Todėl kreipkitės pas Telefonass — 2427 Greenpoint.

J. J. PAUKSZTIS & CO.

REAL ESTATE & INSURANCE BROKERS.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

ZIRA
PLAIN-END
CIGARETTES
BEST OF ALL

TURKIŠKI CIGARETAI
Kvapnsnys - tyras, skanus ir užganėdinantis

Cigaretai pirkimui
Rukymas kuriuo Jūs džiągiatės
Cigaretai pirmos rūšies

PARSIDUODA VISUR
Pinigai arba puikios dovanos už ZIRA Kuponus

Rašykite prašydami dovanų katalogo

ZIRA DEPARTMENT
95 First Street, - Jersey City, N. J.
P. Lorillard Co., Inc. Established 1760

Chain Watch
Fob & Charm Laundry Set, consisting of three 450 whole separate irons and asbestos coupons.

A HOT IRON A COLD HANDLE
Majestic Food Chopper, 150 whole coupons.

NAUJI RAŠTAI.

Kodėl bažnyčia priešinasi socializmui. Vertė J. V. Stalioraitis. „Laisvės“ spauda. Kaina 15c.
Laisvės kalinys. Parašė Justinas Tumėnas. Išleido „Laisvės.“ „Muzika“ N2.

Aukos L.G. ir A.F.

LIETUVOS GELBEJIMO SKYRIUS.

Lakštas 64:
Chicago, Ill., per viet. L. G. ir A. komiteto raštininką, F. K. Strzyneckį, aukos surinktos įvairiuose susirinkimuose. \$30.30
Zanesville, Ohio., SLA. 150 kp. 14.20
Jonas Rimkus, Atlasburg, Pa. 1.50
F. Paltinaitis, Kalėdų dovana, per V. K. Račkauską 1.00

Viso per savaitę \$47.00
Buvo Lakšte 63 \$5,563.39

Viso inplaukė Fondan \$8,610.39

Liet. Auton. Fonde Lakšte 58 buvo \$1,234.59

Abiejose Fondo dalyse \$9,844.98

J. O. Širvydas, L.G. ir A. F. fin. sekr.

AUKOS I AMERICAN LITHUANIAN RELIEF COMMITTEE.

Wm. Goldman \$50.00
J. S. Browning, \$20.00
Po \$10.00:
Edgar Frank, Epstein Douglas, R. M. Hart, A. Steyrer, American P. J. Co.

Po \$5.00:
Fred Gretsch, Walter Gretsch, Cash, John L. Pahl, N. Jones, V. J. Reisenfeld, W. B. Coleman.

P. J. O'Rourke, \$2.00
E. Warford, \$1.00

Sykiu \$158.00

M. W. Bush, ALRC. išdirinkas.

AUKOS SURINKTOS ALTS. NEW YORKO APSKRICIO SUSIVAŽIAVIMŲ I AGITACIJOS FONDA.

Po \$1.00:
J. O. Širvydas, R. Karuža, J. Liutkauskas, Gasiunas, Lesčinskas.

Po 50c:
A. Ramanauskas, P. Sakatauskas, A. Žiugžda, Vinikaitis, Zailskas, Stankevičia, Karolūtė.

Po 25c:
Paltinaitis, Kripaitis, Rinkevičia, Laučiškis, O. Litvaitienė, Kriauciūniute.

Viso \$10.50

Farmos! Farmos!

* * * * *

* Ant farmos geriausia yra gyventi, nes nėra bedarbės nei bado, nėra vejančio boso.

* **130 akrų žemės.** 95 akrai yra ariami, kur auginama cibuliai bulvės, avižos, rugiai ir tt. Pereituose metuose naudos parduota už \$3,000. Prie šios Farmos lieka visi ukran kiai-padargai, mašinos ir tt., nes savininkas kraustosi į Pittsburgh'ą užimti inžinieriaus vietą. Šitoji Farma yra 10 minučių kelionės nuo miesto su 3,000 gyventojų, o 8 mylios nuo Hudson, N. Y. Kaina \$7,000. Inmokėti reikia tik \$2,000, likusieji \$5,000 ant morgičiaus.

* **150 akrų žemės.** 100 akrų ariamos, 50 akrų miškas ir ganyklos. Grinčia turi 10 kambarių, geras kluonas (barn), 2 arkliai, visos ukio mašinos ir vištos parsiduoda su žeme. Kaina tik \$4,300. Inmokėti reikia \$2,000. Tolumas nuo geležkelio stoties Canaan, Columbia County, N.Y. tikrai pusterčios mylios.

* **300 akrų žemės.** 200 akrų ariamos, 20 akrų miško, 80 akrų ganyklos. Pusterčios mylios nuo geležkelio stoties 6 mylios nuo Hudson, N. Y. Kaina \$7,000. Inmokėti reikia tik \$2,000, likusieji \$5,000 ant morgičiaus.

* Rašykite delei platesnių žinių pridėdami 2 centų stampą atsakymui ant šio adreso:

P. MIKOLAINIS.
R. F. D. 2, HUDSON, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybė iš dugno.

Kiekvienas įsitikinęs, kad jo našta pati sunkiausia.

Geriaus buti pelės galva negu levo uodega.

Geriau ką nors geriau padaryti, negu geriausiai pasakyti.

Tarp jaučių nėra „raguočių.“

Viltis nebloga kaip pusryčiai, bet niekam netikus kaip vakarienė.

Smagu.

— Jūsų pati, rodos turi puikų budą?

— Tai ir nekalbėkite. Labai puikų. Aš kartais net pamirštu ar aš vedęs ar ne.

Bereikalingas patarimas.

— Sergėkis, dukrele, doras kelias yra labai slidus.

— Nesibijok mama, aš tuom keliu visai nevaikščiosiu.

Draugijoje.

— Jonai, kodėl tu visą laiką tyli?

— Matai aš turiu dvi ausis, tai galiu klausyti dviejų panelių, bet turiu tik vieną burną, todėl kartu su dviem panelėm kalbėti negaliu.

Nekaltybė pridengia.

— Ar žinote, gera moteris gali dėvėti kadir didžiausį dekolte, ją pridengia jos nekaltybė.

— Tikrai tamista tai nekalbėkite kuomet čion bus manų pati.

— Kodėl?
— Tuomet ji eis į svečius visiškai nuoga.

Malda.

— Maryte, aš del tamistos viską ant svieto gatavas pamiršti.

— Na, tai jei galite viską pamiršti, tai pamirškite ir mane.

Medaus mėnuo.

— Kas tai yra „medaus“ mėnuo?

— Tai pirmas mėnuo po vestuvių, kuomet vyras išpyksta savo pačiai ant viso gyvenimo.

Teatre.

— Delko tau, Onyte, šis lošimas nepatinka?

— Delto nepatinka, kad vyriausia lošikė paskutiniame akte išteka už vyro, o aš sentimentaliskumų nemyliu.

Atskiriame Num.

Ji. — Čia taip, kad aš negaliu rasti net savo lupų.

Jis. — Tai aš tamistai surasiu lupas savo lupomis.

Pas šiaučių.

— Meldžiamasis, tamista padirbai man girgždančius čeverkykus.

— O, panele, gal norėtumet, kad už tris dolarius ir gramafoną intaisyti.

Vokiška laimė.

— Karoliau, ko tu norėtum, kad buti laimingu.

— Tiek alaus, kiek galiu išgerti.

— Ir nieko daugiau?
— Nieko!
— Na tik tu pamastyk, gal dar ko nori gero?
— Gal dar stiklą gero alaus.

Nebuvo teistas.

— Kiek kartų tamista buvai teistas?

— Neatsimenu p. teisėjan. Aš tikrai žinau, kad per pastaruosius tris metus nebuvau nei kartą teistas.

— Kaip tai atsitiko?
— Aš kalėjime sėdėjau.

KRASOS DEŽUTE.

Jonas Kiborta, Negalime sunaudoti, nes nežinome nei miesto iš kurio rašote, nei Jūsų antrašo. Ir prie to dar žinia sepa iš Sausio mėnesio.

Petras Vanagas. Taip pat kaip augščiau. Kviečiame susirinkti, bet kokiam mieste Jūs esate?

A. R.—šis. Labai ačiū už straipsnelį. Sunaudosime kiek vėliau. Meldžiame tankiau mums rašinėti.

A. A. T.—čia. Labai ačiū; tilps sekančiame N.

J. Lišauskas. Jūsų pranešimas tilps sekančiame N.

Išėjo iš po spaudos 2-ras numeris „MUZIKOS.“

Turinys teksto:

Įžengiamasis.
A. A. Česlovas Sasnauskis.
Šis-tas apie dailę.
Apie kelionę-kelionėlę.
Muzikos Teorija.
Apie mūsų chorų ir žinios.

Paveikslai:
Česlovas Sasnauskis.
Patersono (N. J.) Liet. Choras.

Turinys gaidų:

Šėriau žirgelį (mišr. chorams.)
Po dvarelių, vaikščiojau (piano).
Per giria, girelę (vaikų chorui)
Šviesi naktis, mėnesiena (dviem balsams).

Oi vargios, vargios mano dienelės.
Aguonėlė (daina-žaislas).
Ant tvelio dvarelis (mišr. chorams).

Thema ir 2 variacijos (piano).
Sventas Dieve.
Kurs kentėjai.

„MUZIKA.“

3214 Cedar Str., Philadelphia, Pa.
„Muzikos“ administracijos adresas: P. O. Box 172, Brooklyn, New York.

Vietinės Žinios

L. T. Kliubo susirinkimas

atsibus ateinančioje nedėlioje t. y. 16-tą d. Balandžio 3-čią val. po pietų p. P. Draugelio svetainėje, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Geistina būtų, kad atsilankytų visi klišubo nariai skaitlingiausiai, nes turime labai daug visokių užbaigtų reikalų, kurie reikia neatbutinai užbaigti.

Beje turime priminti ir tai, kad pereitąjį susirinkimą prisirašė prie klišubo 7 asmenys. Todėl pasirupinkime, kad sekančiame susirinkime prisirašytų daug daugiau. Pasirupinkime visi atsilankyti kuoskaitlingiausiai.

Kviečia Valdyba.

Atletų vakaras del nukentėjusių nuo karės lenkų.

Balandžio 17 d. New Yorke „Manhattan Opera House“ atsibus pasaulio drutuolių ristikynės. Šiose ristikynėse dalyvaus įvairių tautų drutuoliai ristikai, tampe daugelio p. Zbyško, Johnson, Dr. Roller ir lietuvis A. Kundrotas. Visi šiaime vakare dalyvaus ristikai neima jokios mokesties, bet skiria visą pelną del nukentėjusių nuo karės lenkų. Rengia šį atletų vakarą lenkai. Bilietų kaina nuo 50 centų iki \$2.00. Tikietus galima gauti iš kalno Manhattan Opera House ofise. Pranašaujama, kad sėdynių bus stoka, nes smarkiai bilietus perka.

Delegatai į 29-tą Seimą SLA.

Pereitą pėtnyčios vakarą 126 kp. SLA. New Yorke turėjo savo mėnesinį susirinkimą, tampe bėgančių kuopos reikalų svarstymo, buvo balsavimas ir Centro viršininkų, ir rinkimas delegatų į 29-tą Seimą, kuris atsibus birželio mėnesyje Pittsburghe, Pa. Delegatais tapo išrinkta p. J. M. Danielius ir F. Klastov. Neprošalį bus paminėti, kad laike delegatų rinkimo įvyko daug juoko.

Lošimas Operetės „Sylvė“

tapo nukeltas ant 27 d. gegužio. Apiešikimo Panelės šv. Parapijimis Choras perkelią lošimą operetės „Sylvė“ nuo 6 dienos gegužio ant 27 d. gegužio. Tapo perkeltas del trumpumo laiko prisirengti atsakančiai. Sakoma, kad susivienijus šiam chorui su Annuų Karalienės choru ši operetė bus gražiai sulošta. Lošimas atsibus taip pat McCaddin Svetainėje.

Žiema neapsileidžia.

Nors jau buvo pasirodė gana gražios pavasario dienos, bet pereitą subatą vėl subjuro orai su sniegu ir darganomis, kas labai senai šiuo laiku šiose apielinkėse buvo atsitike.

Studentė norėjo nusižudyti.

Jamaica High School mokyklos pėdėtinis apskundė studentę Julę Pinčukintę, 18 metų, kad ji apsirovogusi. Mergaitė tapo iš mokyklos prašalinta, ir iš nusižudymo norėjo nusižudyti su nuodais. Tačiau paėmus ją ligoabutin nuo-

dai išpumpuota, ir gal pagis. Mergaitės motina padavė pėdėtinį teisman, kad mergaitę neteisingai apkaltino.

Smylus moterių kriaucius.

Tula Mrs. Anna Newbaum, tik atgal du mėnesiu vedusi, suareštavo kriaucių Philip Halpern, nuo 1666 Pitkin ave., užtai, kad jisai pirmuodamas jai siuvamą suknią ėmęs ir pabučiavęs. Kriaucius jau 40 metų vyras. Ką jam teismas pasakys, nežinia.

Išvežė kareivius.

Šiandien iš čia išgabeno naują transportą kareivių į Panamos kanalo srytį, kur matomai kila kokie politiški neramumai. Tarpe kareivių yra 800 oficerų.

Williamsburge pradėjo tunelį kasti.

Pereitą subatą Williamsburge atsibus iškilmingas pradėjimas kasti tunelį, kuris eis iš New Yorke nuo 14 gat. ir užkliudys šiaurinį Brooklyną. Iškilmėse dalyvavo visi miesto viršininkai. Miesto prezidentas Lewis H. Pounds, su tam tikru sidabrinis spatu, pirmutinis išmetė žiupsnius žemių ant kampo Bedford ave. ir No. 7-tos gatvės. Čionai bus subway stotis. Naujas pradėtasis subway bus didelis palengvinimas vietiniams gyventojams, nes su vieny Greenpoint, Bushwic Ridgewood ir East New York.

Svečiai.

P reitą panedėlį „V. Liet.“ redakcijoj atsilankė svečiai: p. St. Gegužis iš New City, ir p. K. Kulbo Shemandoah, abu iš Pennsjos.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyriškų drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporėjų lekeijas ypatisškai ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio sistemą.“ Pristatan petrinąs į visus miestus Suvienytų Valstijų ir Kanados. Delei platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

L. G. KAZIUNAS.
96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y. (22)

Tabakas, kurs tau patiks labiausia už visus

PRINCE ALBERT
the national joy smoke

turi skonį, kuris skiriasi nuo skonio kitų tabakų, kurinos kada rukt pypkėj... Yra tai rezultatas patentuoto proceso, kuris prašalina kartumą ir aštrų skonį. Pamyliet Prince Albert dar geriau, nes ji ištikro užganėdina, nes galit jį rukt ilgai, nesijausit nei kartumo n blogo skonio!

Pirk Prince Albert tuojaus ir persitikrink, kad mes nemeluojam, ir su prask delko kožnas šitam krašte ir visur ant svieto jį myli. Jeigu jė visi suranda, kad jis taip geras, tai ištikro ir tavę užganėdins. Prince Albert susukt į cigaretę taip gerai kaip ir indėti į pypkę. Ant kitos pusės bakselio persikaityk: „procesas patentuotas 30 d. Jul. 1917.“, kuris surado mums tris kart daugiau ruktų negu buvo

Pirk visur raudonuose krepšeliuose už 5c; raudonuose blekinėse 10c.

Processas patentuotas 30 Liepos, 1907 m.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

!!!NEATSISAKYK NUSIPIRK ŠIĄ KNINGĄ!!!

ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės. Kningoje **Žemių Dulks** telpa daug puikių užimančių apysakaičių, geriau salkant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: **Du atsitikimu-abu nelukėtu.** Antras: **Po tėvų pastogės.** Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų **šiaudinę bakužėlę**, kaip lietuvis nors vargą nešdamas, bet budamas sveikas-linksmas vaikštinėdamas **Dubisos, Nemuno ir šėšupės** pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgeli,
Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksmiau uždainuoja:
Mergyte mano,
Tekkėk už manęs,
Tai tu nežysi,
Varge nebusi, ir tt.

Trečioji: **Naktibilda.** Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas **Myliamasias.**

Ketvirtoji: **Vakaruškos svetainėje.** Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminas; pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:
Eik šian mergužėle,
Eilik šian lelijėle, ir tt.

Penktoji: **Slapta pasiuntinystė.** Puikus anekdotas piršlio nuėjus pas merginą su vaikinu. Tampe pašnekų į merginą uždainuoja:
Vai gieda paukštelė,
Čia tavo mergelė,
Švąri, verpėjėlė,
Daili, audėjėlė ir tt.

Visoje kningutėje pėrdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apsakymėlyje indėta po keletą dainelių. **Žemių Dulks** butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. **Žemių Dulks** tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiaandien. Prekė šios daug reiškančios kningos labai žema — vos 50 centų. Pinigų siųskite stampomis.

Reikalaudami adresuokite:
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiūnčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„Vie. Liet.“ Ofise

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

APVAIKŠCIOJIMAS

20 metinių sukaktuvių nuo uždėjimo T. M. Draugijos. Apvaikšciojimą su rengė Tėvynės Mylėtojų Draugijos 52 kuopa; atsibus nedėlio, 16 balandžio 1916 m., D. L. K. Gedemino Svetainė, 575 Joseph Ave., Rochester, N. Y. Prasiš 2rą val. po pietų, įžanga visiems dovanai.

Šiame apvaikšciojime bus išdėstyta viso jos biografija, kur bus keli kalbėjimai, deklamacijos, monologai, ir taipgi yra užkviestas Aido Choras, kur sugiedos hymną pagerbimui savo tautos, kur ši draugija rupinasi pakelti dvasią mūsų tautiečiams.

Naujas sceniškas veikalėlis — Džsipelnė Uiplomą

Komedija vienoje veiksmėje iš Lietuvos dvarponių gyvenimo.

Tik dabar išėjo iš po spaudos labai gražus sceniškas veikalėlis, kurį galima sulošti ir ant mažų scenų. Jame dailiai nupiešiama ir pajukiam, kaip dvarponio sumus pabaigęs mokslus negražiai elgiai su prastais žmonėmis. Veikalas visiškai originalis ir lengvas sulošimui. Jis tinka ne tik lošimui, bet ir pasiskaitymui. Jis turėtų rasti pas kiekvieną mūsų jaunutės scenos mylėtoją, nes žinome, kaip lietuvių scenos literatūra turi mažai originalių veikalų. Reikalaukit administ. Kaina — 10c. „VIEN. LIET.“

PAILSIMAS.

Kaip kada, mums rodos, kad nakties miegas mažai gero padarė, nes mes esame tiek pailsę ryte, kiek buvome prieš atsigulimą. Šitas pailsimas seka mus per visą dieną, ir todėl mes negalime atlikti savo kasdieninio darbo. Iš to galima suprasti, kad kas nors blogo yra su mūsų sistema ir reikia kokio nors tonio'o, kuris viską tą prašalins. Kada tik pasirodo tokis pailsimas, tada nereikia laukti, bet imti Trimerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elikisrą. Šis vaistas tuojaus prašalins visus gazus, kurie gali būti nuodingi ir po valės kenkianti jūsų energijai; taipgi pagelbės jūsų gromuliavimo organams ir padės jiems savo darbą geriau atlikti ir padės jūsų kūnui daugiau energijos ingyti per jūsų valgi. Aptiekose. Prekė \$1.00. Jos. Triner, Išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kada tik reikalaujate linimento, jūs norite gero, kuris prašalins visus raumenų skaudėjimus, išsiputimus ir tt. Trimerio Linimentas yra geriausias ir užsitiktinas linimentas. Žiūrėkit, kad jūs jo visuomet turėtumet. Prekė 25 ir 50c., per pačią 35 ir 60c.

PAJIEŠKAU kambario del vieno ar dviejų vyrų su skalbiniu ir valgio pataisymu. Tur but ne toliaus kaip 10 blokų nuo Williamsburg tilto ir South pusėje, pas dorus savininkus. Atsišaukit J. K. W., 120 Grand Str.,

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda groseris labai geroj vietoj, biznis eina gerai, priežastis pardavimo silpna sveikata. Apyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Ketur metai kaip biznyje. Norint sužinoti kreipkitės sekančiu adresu, o gausit pilnas informacijas apie pirkimą: J. Ambraziejus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

EXTRA!!!

Parsiduoda puiki aukso krautu vė, biznis gerai sekasi, išdirbta vieta per 30 metų. Priežastis pardavimo numirė savininkas. Krautu vė galima nusipirkti už prie namą prekę.

Su pagarba, M. W. 135 Grand Str., (15) Brooklyn, N. Y.

Kiekvienas gali būti Fotografistu.

Ką-tik išėjo iš spaudos pirma lietuvių kalboj kninga, iš kurios kiekvienas gali lengvai išmokyti fotografystės amato. Prisiškite \$1, o gausite šią kningą. Siuntimą apmokame. Adresuokite: NOR TH END PHOTO CO. 376 Selkirk av., Winnipeg Mon., (15) Canada.

PARSIDUODA Grocery, delicatessen ir Butcher štoras su visais intaisais ir tavoru taipgi ir yra ruimai del gyvenimo už kuriuos mokama \$15 randos. Viskas tik už \$300. Priežastis pardavimo mirtis šeimynoje. Kreipkitės šiuo antrašu Jos. Hellnegal, (15) 891 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

REIKALAUJAMA MERGINŲ dirbti dirbtuvėje. Darbas ant visados, mokestis pradandant \$7.00 į savaitę. Atsišaukite pas Berth. Levi & Co. 242 So. 1st Street, Brooklyn, N. Y.

PAŽINK Lietuvą ir visą Pasaulį GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS

Parašė J. G.

„Geografijos Vadovėlis“ tai yra pirmutinė knyga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. „Geografijos Vadovėlis“ butinai turėtų rasti kiekvieno lietuvių knygynelyj ir kiekvienas privalo turėti šią knygą. „Geografijos vadovėlis“ užveria sekančius kiekvienam žinotinus dalykus: —

DALIS I.

- Pirmosios žinios apie žemę*
1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.

DALIS II.

- Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.*
1. Europa 2. Azija. 3. Afrika. 4. Amerika.
5. Australija.

DALIS III.

- Pirmosios žinios apie Lietuvą.*
1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis. 3. Vandens.
4. Gubernijos, apskriliai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.

„Geografijos Vadovėlyje“ telpa 60 įvairių paveikslų ir braižinių. „Geografijos Vadovėlyje“ puošia puikus aštuoni spalvuoti žemlapiai.

„Geografijos Vadovėlis“ yra apdaryta knyga, puikiai atspausdinta ir ant geros popieros. Prekė labai žema — vos 75c Pini-gus siuskite stampomis, arba „Money Orde-riu“, adresuojant: „VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu! Gwarantuotas ant 20 metų!

Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir angščian. Išvalymas. 50c.
Užplombavimas auksu \$1.00. Skaudantį dantį duok ištraukti ryte, o vakare duok apžiūrėt.

SANITARY DENTAL PARLOR

307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.

Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

TIK MALIAUSKO IR VIDZIUNO KRAUTUVĖSE

gausi atsakančius Fornišius ir pigiai. Mes nerokiojam brangiaus Lietu-viams už ką palaukiam pinigų, kad ir ant išmokėčių po \$1 į sanvaitę viena žema prekę. Įsitėmėk gerai abn mūsų adresu:

M & V FURNITURE CO.
687 3RD AVE. C&O 658 5TH AVE.
COR. 21ST ST. NEAR 19TH ST.
BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIOS Farmos

Norintieji pirkti gerų farmų su bu-dinkais, Sodais, apšėtaiis laukais ir neiš dirbtos geros žemės nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių, teisingiausių farmų pardavė-jai. Mes vienintėliai esame uždėtojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių farmerių kolonijos Amerikoje. Apy- vėdinome 360 lietuvių farmerius, kurie turi dvi ukiškas draugystes ir kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scott- ville, Mich. Amerikos lietuviams uki- ninkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių farmerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiosioj apie- linkėj miesto Scottville ir portavo miesto Ludington, Michigan valstijoje, Ma- son county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų par- duoti, ant kurių galime kelis tukstan- čius lietuvių farmerių apgyvendinti. Rašykite tuojaus indėdami už 4 cen- tus krases markių, o mes prisiškime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveik- slų iš lietuvių farmerių gyvenimo. Adresuokite, (Jul. 13, '16)

A. KIEDIS & CO.

PEOPLES STATE BANK BLDG. SCOTTVILLE, MICH.

Extra!!! Extra!!!

Parsiduoda pigiai Farma 80 akrų žemės su gyvuliais ir visais ukio padar- gais. Arklis ir dvi didėliai karves keturios priaugančios. Parsiduoda la- bai pigiai tik už \$2,600. Žemė gera ir derlinga. Farma virš 35 akrų yra dirbamios žemės ir apie 10 akrų yra puikios girios. Farma randasi tik pusė mylios nuo puikios miestelio, ir labai gražioje vietoje tarpe gyvenamų lietu- vių farmerių. Nusipirk šią farmą ir pasilik savininku žemės ir ant savęs ponu. Si- ukė parsiduoda greitai laiku užtai taip negali, nes turiu kitą užsi- ėmimą. Norinti nusipirkti gražią ukę kreipkitės ypatingai arba atsišaukite per laiskus. Sekančiu antrašu: Mr. BAL. STELNONIS BOX 41, PEACOCK, MICH. (17)

DAINOS

Mišriems kvartetams arba Cho-rams, III gssiuvinys. Kningutė No. 25.

Telpa šios dainos: 1) Gaudeamus; 2) Darbininkų Marselietė; 3) Suktinis; 4) Kad Dievuliai duotų; 5) Bijūnėlis; 6) Dega ugnį Chorams atiduoda- ma 30 kningų už \$5.00

Išleido: Lietuv. Muzikos Konservatorija. Ad.: M. PETRAUSKAS, 395 W. Broadway, S. Boston, Mass.

Geriausias budas dėl įtrinimo

Neturį stokuot nei viename name D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas letuvnikus ir visame pasaulyj. Tikras tikrai su pažymėta marke „IKARA“

25c. ir 50c. butelukas visose aptiekose arba specialiai nuo F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3RD ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2:30
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kampas Roebing Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesveikus pripildo auksu, platina ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš auksu arba porcelėno. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS D RBAS GVARANTUOTAS. Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Telephone 1430 Branch Brook
X RAY APARATAS
Angelo R. Bianchi M. D.
Specialistas vaikams
Valandos:
iš ryto nuo 7 iki 9
po piet nuo 3 iki 5
vakare nuo 7 iki 8
104 Seventh Avenue
Kampas Sheffield Street
NEWARK, N. J.

VLADO LESČINSKO
Aptiekoj Drugštorijoje
galima gauti „Vienybė Lietuvnikų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenu- meruoti ir duoti apgarsinimus.
Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telephonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: } 8-11 ryte,
} 1-3 po pietų,
} 7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras
JOEL M. ZAMETKIN
CHIRURGAS DANTISTAS
OFISO VALANDOS
Nuo 9 ryte iki 8 vakare
202 Marey Ave. prie Broadway
BROOKLYN, N. Y.

GEORGE MATULEVICH
Lietuvis Advokatas.
Pabaigęs Tiesų Universitetą, užsiima vedimu provų visuose teismuose. Ofisas ruimuose
UNION TRUST BUILDING,
75 Montgomery Street, netoli Penn- sylvanijos Dypo, Jersey City, N. J.
Telefonas 247 Jersey City.

Kiekvienai MOTEREI žinotina
Specialistas Moteriškų Ligu.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val.
po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes iš- tiriamo ir pasakome visas ligas ir pagelbstime, Iš kitur atvažia- vusiams ligoniams parupinam vie- tą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsim ir duosime prietelišką rodą. Patar- navimas visai pigus. Neužmirš- kite mano antrašu.
— DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
— Kalbame lietuviškai. —

Naudai nukentėjusių nuo karės!
Manhattan Opera House
Panedėlyje,
17 BALNDŽIO- April 1919
8 valandą. vakare

DIDELĖS IMTYNĖS

NAUDA NUKENTĖJUSIŲ NUO KARĖS LENKIOJ

IMSIS:

Zbyško	vs	Pilakoff
Al. yberg	vs	Lurich
Andy Kandrat	vs	H. Johnson
Dr. Roller	vs	Colosse
Jirsa	vs	Assen
McGrath	vs	Sandele
Gardini	vs	Sanderson
Montana	vs	Fuerst
Delivuk	vs	Steurs

Tikietai nuo 50c iki \$2.00 bus parduodami prie durių tikietų ofise.

Mr. Clemens Raducha, 324 Palmer st., Detroit, Mich., var- tojo Severos Vaistą Inkstams ir Kepenims savo kėblumams su inkstais, ir štai ką jisai parašė mums: „As sirgau daugias negu pusantrų metų. Paskui aš sužinojau apie šį vaistą ir li- kau išgydytas. Todėl aš galu patarti, jį kiekvienam, kuris serga nuo inkstų.“

Ar Jums Skauda Nugara?

Tai jieškokite priežasties. Skaudėjimas gali būti kil- lęs dėlei inkstų netvarkos, ir todėl imkite

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severos Vaistą Inkstams ir Kepe- nims) kad pasiekus kelio į sveikatą. Ligą nurodo inkstų arba puslės už- degimas, sulaikymas arba ėjimas tirš- to šlapumo, skausmingas šlapinimas, sutinusios kojos ir galvos skaudėjimas, kilantis dėlei kėblumų inkstuose, gelt- ligė ir surugęs skilvis. Šisai vaistas yra parodęs savo ver- tę pataisyme lovos šlapinimo pas vaikus.

Užkietėjimas

paprastai eina greta su inkstų ligomis, ir kad pagelbėjus gyvyne, SEVEROS GYVYBES BALZAMAS (Severa's Balsam of Life) dažnai yra pasirodęs pagelbingu padėjėju Severos Vaistui Inkstams ir Kepenims.

Kaina Severos Vaisto Inkstams ir Kepenims: 50 centų ir \$1.00.
Kaina Severos Gyvybės Balzamo: 75 centai.

Savo aptiekoje reikalaukite Severos Vaistų. Jeigu Jusų aptieka jų notu- ri, tai užsisakykite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie padoda man provas, idant aprašytumėte kuoplačiausiai apie atsitikimą koliestvos pirmoje gramatoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna mainų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriušio provoje prieš Readingo mainų kompaniją išgrajinau \$25,000 tarpe daugelio išgrajintų kitų provų.

(Advokatas)
B. S. Yankaus,
154 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metų Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipimėsi laišku, įdėdami krasos žemtelį atskirai. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, priėmimas ypatingai į visas Valstijas ir miestus suiz pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Priėmama Prekė

J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalavsite, adresuodami:

"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIOUS (proškus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiskų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIOUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET) BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

VIENATINĖ SVETAINĖ
734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.
Galima užsisakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms) Užlaikau puikius kambarius: atkeliaujantieji iš kitų miestų gali gauti puikią nakvynę. Taipgi suteikiu draugiskus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:
Skanus Alus, gardi Arielka, Elius, visoki Vynai ir kvepentai CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S
734-736—3rd Ave.
SOUTH BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

NOTARIJUS (REJENTAS) JUOZ. O. SIRVYDAS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Devionostis, pirkimo bilas, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.
HERMAN APELER SALIUNAS
Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGAI!

Gramatika angliškios kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Valkų Draugas arba kaip mokytiis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c
Naujas Budas mokytiis rašyti be mokytojo..... 10c
Aritmetika mokiniams rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... 35c

Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpus šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Thomas Yermalas
186 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Didžiausia krautuė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdalu: marškinių, kalnierių, nektaių ir žodžiu sakant visko galima gaut, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.
Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA
Svariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas.
Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykite, o gausite puikius valgys kokių tik kas pareikalavsite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelvusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu:

A. DIRŽULAITIS
102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsilima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 87
" " Bell 47
Residence Peoples 1100

Telephone 2372 Greenpoint.
Macys & Marcin Furniture Co.
LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus nusipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGU! PIGU!
Mes parduodame forničius mokant ant savaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00, Nepamirškite mūsų krautuėms, ateikite persitikrinti.

MACYS & MARCIN Furniture Co.
198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Sale Comedy Teatro.

Dr. D. SALETAN
SURGEON DENTIST
Persikraustė nuo 307 Bedford Ave. po No. **313 BEDFORD AVE.**
(Viršui S. Saletan'o aptiekos)
BROOKLYN, N. Y.
Susikalbam Lietuviškai, Lenkiškai ir Angliškai.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ Muzikališkų Instrumentų
Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuė, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilky, Kolėky, Kompassų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripky), Klarnetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magišky Monų daiktų ir kningų su pagalba ku riu galima padaryti įvairias štu-kas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirk ti mano krautuėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasi-liksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instru-mentus ant užsakymo.

Beikalandami kokio nors tavoro adersuokite:
J. Girdes
103 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Telephone 4659 Greenpoint

Jeigu neturi, o nori turėti — ir ne-pažįsti, o nori apsažinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk musų kningyne puikios didelės kningos

Vargdieniai

Parašyta garsaus Rašėjo Aleks. Fromo (Gužučio). KAINA 50c.

Ši kninga tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laimę. Vargdieniai parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymui. Telpa sekantįs aprašymai:

1. — *Rugiapjūtė* — žmonių darbas vasaros laiku; gamtos išpuošimai Lietuvos kampeliu;
2. — *Užslėpta Žybuoklė* — vaizdas, apipiešias Lietuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų;
3. — *Šilava-Šidlava* — gyvas aprašymas Šidlavo stebuklingos vietos — atlidai bei suplaukimas žmonių iš visų Lietuvos kampų; vieni ateina Dievą garbinti, kiti gi apgaudinėti ir tt.;
4. — *Pirmas Pasimatymas* — jaunikačio sudailia Lietuvos gėle-mergina Julyte;
5. — *Dvaro Plotai*; 6). — *Daktaras Kairevičius*;
- 7). — *Kalėdos* — vaizdingiausias rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų.
- 8). — *Ubagai ir jų Puotas*; 9). — *Dvarponių Darbai iš baudžiavos laiku*; 10). — *Kaziminkai*; 11). — *Loterija*.

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomos žmonių gyvenimas. — Nusipirk šią kningą ir padabink ją savo kningynėli.

Piningus siųskite „Money Order’iu“ ir tt.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
120 Grand Str., BROOKLYN, N. Y.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Šzutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, Kampas Marcy Ave. Brooklyn, N. Y.

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
"RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.
K A I N A :
Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50;
pusėi metų..... 1.80;
trims mėnesiams..... 1.00.
New Yorke ir užsienin metams..... 6.50;
pusmečiui..... 3.50.

Užsirašydami adresnokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"
"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.
Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuva įleidžia
"DRAUGAS" atsiela met. \$2, pusel m. \$1; Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

Telephone 1831
Nik. P. Zelwis
Lietuviškas gaborius.
Eksklusamnotojas ir laidotuvių Direktorius Karietos laidotuviems, veseli žoms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS)
Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas **;; SALIUNAS ;;**
Sveikiasi ir geriasi visokios rūšies gėrimai ir kvepentai Cigarai. Puikus užkandžiai, prielankus patarnavimas.
JONAS MATHUS (Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

